

Toshkent kimyo-texnologiya instituti
Kuzatuv kengashining
2022 yil 7-fevraldagi 1-son bayonnomasi

**O‘zbekiston Respublikasining 2022-2025-yillar uchun va 2030-yilgacha
dunyoning yetakchi oliy ta’lim muassasalari va fan va ta’lim markazlari
o‘rtasida, Toshkent kimyo-texnologiya institutini uzoq muddatli va o‘rta
muddatli strategik rivojlanish va raqobatbardoshlikni oshirish**

DASTURI

MUNDARIJA

<u>2022-2025-YILLAR UCHUN VA 2030-YILGACHA DUNYONING YETAKCHI ILMIY VA TA'LIM MARKAZLARI O'RTASIDA RAQOBATBARDOSHLIKNI OSHIRISH DASTUR PASPORTI.....</u>	<u>3</u>
<u>KIRISH.....</u>	<u>6</u>
<u>TKTINING O'ZBEKISTON, O'RTA OSIYO FAN VA TA'LIM MAKONIDA O'RNI.....</u>	<u>8</u>
<u>TKTI MAQSADI VA VAZIFASI.....</u>	<u>10</u>
<u>DASTURLARNING STRATEGIK MAQSADI VA VAZIFALARI.....</u>	<u>12</u>
<u>DASTUR TUZILISHI.....</u>	<u>14</u>
<u>2022-2025 YILLARDA VA 2030 YILGACHA KELAJAKDA TKTI RIVOJLANISHINING ASOSIY YO'NALISHLARI VA KO'RSATKICHLARI.....</u>	<u>14</u>
<u>Blok 1. "Ta'lim faoliyati"</u>	<u>14</u>
<u>Blok 2. "Tadqiqot faoliyati"</u>	<u>19</u>
<u>Blok 3. "Xalqaro faoliyat"</u>	<u>22</u>
<u>Blok 4. "Tashkiliy, kadrlar va moliyaviy menejment".....</u>	<u>25</u>
<u>Blok 5. "Ijtimoiy rivojlanish va ta'lim faoliyati".....</u>	<u>29</u>
<u>DASTURNI BOSHQARISH VA UNI MOLIYAVIY QO'LLAB-QUVVATLASH.....</u>	<u>31</u>
<u>DASTURNI TAJROO ETTIRISHNING KUTILGAN NATIJALARI VA XAVFLARI.....</u>	<u>34</u>
<u>INSTITUT 2030 YILDA.....</u>	<u>37</u>

2022-2025-YILLAR UCHUN VA 2030-YILGACHA DUNYONING YETAKCHI ILMIIY VA TA'LIM MARKAZLARI O'RTASIDA RAQOBATBARDOSHLIKNI OSHIRISH DASTUR PASPORTI

Dastur nomi	Toshkent kimyo-texnologiya institutining 2022-2025 yillarga va 2030 yilgacha istiqbolga mo'ljallangan dunyoning yetakchi oliy ta'lim muassasalari va fan va ta'lim markazlari orasida raqobatbardoshligini oshirish dasturi
Dasturni ishlab chiqish sabablari	O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2017-yil 20-apreldagi PQ-2909-son Farmoni, O'zbekiston Respublikasini 2021-yilgacha bo'lgan davrda innovatsion rivojlantirish strategiyasidan kelib chiqib, TKTI rektori lavozimiga tayinlash, Prezident Murojaatnomasi. O'zbekiston Respublikasi Sh.Mirziyoyev respublika ilmiy jamoatchiligiga mamlakatimizning yetakchi oliy ta'lim muassasalari akademik va rektorlari bilan uchrashuvda 2016-yil, yetakchi jahon va mahalliy institutlarning milliy reytingini yaratish mezonlari
Dastur mijosi	TKTI rektori – B.Sh. Usmonov
Dasturning asosiy ishlab chiquvchilari	<p>Institut prorektori:</p> <ul style="list-style-type: none"> • o'quv ishlari bo'yicha prorektor • ilmiy ishlar va innovatsiyalar bo'yicha prorektor • yoshlar masalalari va ma'naviy-ma'rifiy ishlar bo'yicha birinchi prorektor • moliya-iqtisod ishlari bo'yicha prorektor <p>Bo'lim boshliqlari:</p> <p>buxgalteriya</p> <p>yoshlar bilan ishlash, ma'naviyat va ma'rifat bo'limi</p> <p>ilmiy-innovatsion ishlanmalarni tijoratlashtirish bo'limi</p> <p>xalqaro aloqalar bo'limi</p> <p>yuriskonsult</p> <p>marketing va talabalar amaliyoti bo'limi.</p> <p>sirtqi bo'lim</p> <p>raqamli ta'lim texnologiyalari markazi</p> <p>axborot-tahlil markazi</p> <p>matbuot kotibi</p> <p>inson resurslarini rivojlantirish bo'limi</p> <p>pedagog kadrlarni qayta tayyorlash va malakasini oshirish tarmoq markazi</p> <p>ilmiy-tadqiqot, ilmiy-pedagog kadrlar tayyorlash bo'limi</p> <p>Filiallar va markazlar direktori:</p> <p>- shuningdek, dekan va kafedra mudirlari</p>
Maqsadli dastur	<p>O'zbekiston Respublikasining eng yangi axborot va telekommunikatsiyalar, kompyuter tizimlari va texnologiyalari sohasida jahonning yetakchi davlatlari bilan ilmiy-texnikaviy tengligini ta'minlashga salmoqli hissa qo'shadigan jahon andozalari darajasidagi ilmiy-ta'lim markazini shakllantirish, global, birinchi navbatda, milliy ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanishning ustuvor yo'nalishlariga muvofiq va 2030 yilgacha eng nufuzli xalqaro institutsional reytinglar ro'yxatiga kirishga qodir bo'lgan kadrlar va ilmiy-tadqiqot vazifalarini hal etish:</p> <ul style="list-style-type: none"> • respublika va xorijiy manbalardan moliyaviy resurslarni jalb etishning samarali ko'p kanalli tizimini yaratish; • institut xodimlarining mehnatiga haq to'lash tizimini va moddiy rag'batlantirish tizimini takomillashtirish; • xodimlar va talabalarning mehnat, turmush, dam olish sharoitlarini yaxshilash; • korporativ madaniyatni rivojlantirish va 2022-2025-yillarda va 2030-yilgacha bo'lgan istiqbolda Toshkent kimyo-texnologiya institutining jahonning yetakchi ilmiy-ta'lim markazlari orasida raqobatbardoshligini oshirish Dasturini amalga oshirishga institutning butun jamoasini jalb etish.

Dasturni amalga oshirish muddati	Boshlanishi - 2022 yil yanvar. Tugatish - 2025 yil dekabr, keyinchalik 2030 yilgacha uzaytirish.
Dasturning asosiy yo'nalishlari ro'yxati	1-blok "Ta'lim faoliyati": <ul style="list-style-type: none"> • Tadbir 1.1. Ilmiy obro'ni oshirish va uzluksiz ta'limning ko'p bosqichli tizimini takomillashtirish. • Tadbir 1.2. O'quv jarayonining o'quv-uslubiy, axborot va moddiy-texnik bazasini rivojlantirish. • Tadbir 1.3. Ta'lim xizmatlari marketing tizimini yaratish. • Tadbir 1.4. TKTI bilan ijtimoiy hamkorlikni rivojlantirish bitiruvchilarni tayyorlash va ishga joylashtirish masalalarida O'zbekiston Respublikasi ish beruvchilari. • Tadbir 1.5. Qo'shimcha kasbiy ta'lim tizimini rivojlantirish.
	Blok 2. "Ilmiy-tadqiqot Tadbiri": <ul style="list-style-type: none"> • Tadbir 2.1. Fundamental va amaliy ilmiy tadqiqotlarni rivojlantirish va global tadqiqot kun tartibiga kirish. • Tadbir 2.2. Institutning innovatsion muhitini yaxshilash. • Tadbir 2.3. Institutning ilmiy-tadqiqot faoliyatini rivojlantirish uchun kadrlar bilan ta'minlash
	Blok 3. "Xalqaro faoliyat": <ul style="list-style-type: none"> • Tadbir 3.1. Xorijiy hamkorlar bilan qo'shma ta'lim dasturlari va loyihalarini ishlab chiqish va amalga oshirish. • Tadbir 3.2. Institutda tahsil olayotgan chet el fuqarolari kontingentini ko'paytirish. • Tadbir 3.3. Xorijiy hamkorlar bilan hamkorlikda amalga oshirilayotgan ilmiy-tadqiqot va tijorat loyihalari sonini ko'paytirish.
	Blok 4. "Tashkiliy, kadrlar va moliyaviy boshqaruv": <ul style="list-style-type: none"> • Tadbir 4.1. Tashkiliy va boshqaruv tuzilmasini optimallashtirish. • Tadbir 4.2. Kadrlar salohiyatini rivojlantirish. • Tadbir 4.3. Mulk kompleksini rivojlantirish • Tadbir 4.4. Moliyaviy-xo'jalik faoliyatini takomillashtirish.
	Blok 5. "Ijtimoiy rivojlanish va ta'lim faoliyati": <ul style="list-style-type: none"> • Tadbir 5.1. TKTI xodimlari va talabalarining turmush darajasini va ijtimoiy himoyasini oshirish. • Tadbir 5.2. Institutning sog'liqni saqlashga yo'naltirilgan ta'lim tizimini rivojlantirish. • Tadbir 5.3. Imkoniyati cheklangan talabalar uchun "barcha qulay muhit" yaratish. • Tadbir 5.4. Ta'lim tizimini rivojlantirish.
Dastur Ijrochilari	Institutning tarkibiy bo'linmalari va tanlov asosida tanlab olinadigan vaqtinchalik ijodiy jamoalar tarkibiga institut xodimlari ham, institut hamkorlari xodimlari ham kirishi mumkin.
Dasturni moliyalashtirish hajmi va manbalari	Dasturlarni moliyalashtirish turli darajadagi byudjet va nobyudjet manbalari hisobidan amalga oshiriladi. Moliyalashtirish miqdori har yili institutning tegishli yil uchun ish rejasi va xarajatlari smetasini qabul qilishda TKTI Ilmiy kengashi tomonidan tasdiqlanadi.

<p>Dasturning asosiy yakuniy natijalari:</p>	<p>1-blok “Ta’lim faoliyati”:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Oliy ta’limning ta’lim dasturlarida tahsil olayotgan talabalar kontingentining umumiy sonida bakalavriat va doktorantlar ulushini 15 foizgacha oshirish. • Talabalar umumiy sonida maqsadli o’qitish shartnomalari asosida tahsil olayotgan talabalar ulushini 15 foizgacha oshirish. • Ta’lim dasturlari bo’yicha byudjet asosida o’qiyotgan talabalarning kirish test sinovlari natijalarining o’rtacha ballini 150 ballgacha oshirish. • O’qishni tamomlagandan so’ng o’z mutaxassisligi bo’yicha ishga joylashayotgan TKTI talabalari ulushini 85% gacha oshirish. • TKTI da malaka oshirish va qayta tayyorlash dasturlari bo’yicha o’qitilgan talabalar umumiy sonida tashqi tashkilotlar talabalari ulushining 97,2% gacha ko’tarilishi. • Dunyoning yetakchi ilmiy va institut markazlarida (tegishli hujjat olgan holda) amaliyot o’tagan doktorantlar va ilmiy-pedagogik xodimlar salmog’ini 23 foizgacha oshirish. <p>Blok 2. “Tadqiqot faoliyati”:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Scopus ma’lumotlar bazasida indekslangan nashrlar sonini 35 tagacha, Web of Scienceda - 11 tagacha, Rossiya ilmiy iqtiboslar indeksi (RII)da - 190 tagacha (100 ta professor-o’qituvchilarga) ko’paytirish. • Ilmiy-tadqiqot va tajriba-konstruktorlik ishlari umumiy hajmining 3,2 mlrd. so’mga oshishi. byudjetdan tashqari manbalardan moliyalashtiriladigan “Ilmiy tadqiqot ishlanmalar” hajmi-3,0 mlrd. so’mgacha. • Ilmiy-tadqiqot va tajriba-konstruktorlik ishlari hajmini (bir professor-o’qituvchiga) 10 milliard so’mgacha oshirish. • Dissertatsiya kengashlari sonini 2 taga yetkazish. • Doktorantura samaradorligini 65% gacha oshirish va saqlash. • “Postdok TKTI” dasturini ishga tushirish va amalga oshirish <p>Blok 3. “Xalqaro faoliyat”:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Yetakchi xorijiy institutlar bilan 5 ta qo’shma ta’lim dasturini, shu jumladan ikkita diplomni olishga etaklovchi dasturlarni amalga oshirish. Institutda tahsil olayotgan chet ellik talabalar sonini 140 nafarga yetkazish. • Institutda tahsil olayotgan chet ellik talabalar sonini 140 nafarga oshirish. • Ushbu kontingentdagi talabalar umumiy sonida bakalavriat va magistratura yo’nalishlariga qabul qilingan talabalar sonining 18% gacha ko’payishi. • Xorijiy doktorantlar sonini 10 kishigacha oshirish. • Institutga o’quv va ilmiy-tadqiqot ishlari uchun har yili kamida 6 nafar chet ellik ilmiy va pedagogik xodimlarni jalb qilish, ularning uchdan ikki qismi TKTI da bir semestr va undan ko’proq ishlaydi. <p>Blok 4. “Tashkiliy, kadrlar va moliyaviy boshqaruv”:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 100 talabaga to’g’ri keladigan fan nomzodi va fan nomzodi ilmiy darajasiga ega professor-o’qituvchilar sonini 5,5 nafarga oshirish. • Institut ilmiy yordamchilari umumiy sonida (to’liq bo’lmagan ishchilar bundan mustasno) fan nomzodi va fan doktori ilmiy darajasiga ega ilmiy xodimlar ulushini 59 foizgacha oshirish. • TKTI kadrlar zaxirasi loyihasi doirasida o’qitiladigan xodimlar sonini yiliga 80 kishiga oshirish. • TKTI faoliyatini moliyaviy qo’llab-quvvatlashning barcha manbalaridan olinadigan daromadlar tarkibida institutning daromad keltiruvchi faoliyatdan olingan daromatlari ulushini 53 foizga oshirish. • Institut faoliyatini moliyaviy ta’minlashning barcha manbalaridan (bir ilmiy-pedagogik xodimga) 10 000 000 so’mgacha oshirish. <p>Blok 5. “Ijtimoiy rivojlanish va ta’lim faoliyati”:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ehtiyojmand talabalarning 60 foizini institut yotoqxonasidan joy bilan ta’minlash. • Daromad keltiruvchi faoliyatdan olingan mablag’larning umumiy hajmida TKTI da ijtimoiy dasturlarni amalga oshirish uchun ajratilgan moliyaviy mablag’lar ulushini 9,5% gacha oshirish. • Institutda ustuvor ob’ektlar va xizmatlardan foydalanish darajasini ijobiy baholaydigan nogiron talabalar ulushining 80% gacha o’sishi. • Talabalarning mustaqil bo’limiga jalb qilingan talabalar ulushini 60% gacha oshirish. • Shaxsning fuqarolik pozitsiyasini shakllantirishga qaratilgan institut mintaqaviy, respublika loyihalari, tanlovlarida ishtirok etayotgan talabalar sonini 70 foizga oshirish. • Sport standartlarini topshirishda ishtirok etayotgan talabalar ulushini 60% gacha oshirish.
---	---

KIRISH

Toshkent kimyo-texnologiya instituti (TKTI) ning 2022-2025-yillarga mo'ljallangan va 2030-yilgacha bo'lgan istiqbolda yetakchi ilmiy – ta'lim markazlari orasida raqobatbardoshligini oshirish dasturi (keyingi o'rinlarda dastur deb yuritiladi) ta'lim, ilmiy-tadqiqot, innovatsion, moliyaviy-iqtisodiy va ma'muriy-iqtisodiy sohalarni takomillashtirish strategiyasi va asosiy yo'nalishlarini belgilab beruvchi asosiy hujjatdir- keyingi besh yil davomida boshqaruv faoliyati, tashqi va ichki muhitda institut oldida turgan maqsad va vazifalar shakllantirildi, belgilangan rejalarni amalga oshirishning eng samarali usullarini tanlashni ta'minlaydigan boshqaruv qarorlari ishlab chiqildi.

2022-2025 yillarga mo'ljallangan va 2030 yilgacha bo'lgan istiqbolga mo'ljallangan yetakchi ilmiy-ta'lim markazlari orasida TKTI raqobatbardoshligini oshirish dasturi Kuzatuv kengashi bayonnomasi bilan tasdiqlangan 2022-2025 yillarda Institutni rivojlantirish dasturining asosiy qoidalariga asoslanadi. O'zbekiston Respublikasini ijtimoiy-iqtisodiy rivojlantirishning ustuvor yo'nalishlari, tegishli qonun hujjatlari, dasturiy-tahliliy va me'yoriy hujjatlar, jumladan: O'zbekistonni 2030-yilgacha ijtimoiy-iqtisodiy rivojlantirish konsepsiyasi, Innovatsion rivojlanish strategiyasi hisobga olinadi. O'zbekistonning 2025-yilgacha bo'lgan muddatga, O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Sh.M. Mirziyoyev O'zbekiston Respublikasi FA va mamlakatimizning yetakchi oliy o'quv yurtlari rahbarlariga 2016-yil dekabr oyida O'zbekiston Respublikasi 24.04.2017 yildagi 244-son "O'zbekiston Respublikasi Prezidentining" farmoyishi. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2017-yil 20-apreldagi "Oliy ta'lim tizimini yanada rivojlantirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi PQ 2909-son qarori ijrosi to'g'risida" va boshqalar.

2022-2025-yillarda va 2030-yilgacha bo'lgan davrga mo'ljallangan yetakchi ilmiy-ta'lim markazlari o'rtasida TKTIning raqobatbardoshligini oshirish dasturi iqtisodiyotning jadal rivojlanishiga sezilarli ta'sir ko'rsatuvchi shart-sharoitlar va omillarni tizimli tahlil qilish asosida ishlab chiqilgan, institutni zamonaviy voqealarda rivojlantirish, amalga oshirilayotgan 2017-2021 yillarga mo'ljallangan rivojlanish dasturi doirasida mamlakatimizdagi mavjud ijtimoiy-iqtisodiy vaziyatni hisobga olgan holda yangi ish yo'nalishlari va yo'nalishlarini belgilab beradi.

O'zbekiston oliy ta'limni 2030-yilgacha rivojlantirish dasturida ta'kidlanganidek, bugungi kunda oliy ta'lim sohasidagi davlat siyosatining strategik maqsadi oliy ta'limning innovatsion rivojlanishi talablariga muvofiq sifatli ta'lim imkoniyatlarini oshirishdan iborat. iqtisodiyoti va jamiyatning zamonaviy ehtiyojlari, O'zbekistonning global dunyoda geosiyosiy raqobatbardoshligi vazifalari. 2030-yilgacha O'zbekistonda ilg'or ilmiy tadqiqotlar va ta'lim dasturlarini integratsiyalashgan, umummilliy innovatsion loyihalarning kadrlar va ilmiy-tadqiqot vazifalarini hal qiluvchi kamida 1-2 ta jahon andozalariga mos ilmiy-ta'lim majmualari bo'lishi kerak.

Ushbu muhim davlat vazifasini inobatga olgan holda, ishlab chiqilgan Dastur kelgusi besh yil ichida TKTIning mamlakatimizdagi eng yaxshi 5 ta oliy o'quv yurtlari orasida o'rnini mustahkamlashga xizmat qiladigan aniq natijalarga erishish uchun butun institut jamoasining mas'uliyat darajasini oshirishga qaratilgan va 2030-yilda dunyoning yetakchi institutlar reytingi ro'yxatiga muvaffaqiyatli kirishi.

Iqtidorli o'qituvchilar va talabalarning yuqori konsentratsiyasi, ilg'or ilmiy tadqiqotlarni o'qitish va olib borish uchun yuqori sifatli sharoitlar yaratish uchun yetarli resurslar, institutning respublika va jahon innovatsion tizimlariga organik tarzda integratsiyalashgan samarali innovatsion asosi, institutni keng ko'lamli xalqarolashtirish. va nostandart yondashuvlarni qo'llash va institut jamoatchiligini jalb qilgan holda muhokama qilinadigan masalalar bo'yicha jamoaviy qarorlar qabul qilish imkonini beruvchi moslashuvchan boshqaruv tuzilmasi.

TKTI intellektual va ilmiy-texnik salohiyatini to'liq amalga oshirish, institutni umumiy moliyalashtirishda byudjetdan tashqari komponentning o'sishini ta'minlash, TKTI xodimlarining moddiy ta'minoti va ijtimoiy farovonligi darajasida sifatli o'zgarishlarga va institutning rivojlangan xorijiy mamlakatlarning yetakchi institutlari darajasiga ko'tarilishiga olib keladi.

Shunday qilib, yangi ijtimoiy-iqtisodiy sharoit va tashqi muhit muammolari Toshkent kimyo-

texnologiya institutining mahalliy va xalqaro ilmiy-ta'lim makonida raqobatbardoshligini oshirish zarurligini taqozo etmoqda hamda uning strategik maqsadi va rivojlanish yo'nalishlarini amalga oshirishni taqozo etmoqda. tamoyil: "Eng yaxshisini saqlaymiz! Keling, erishganlarimizni ko'paytiraylik! Keling, buni birga qilaylik!".

TKTINING O‘ZBEKISTON, O‘RTA OSIYO FAN VA TA‘LIM MAKONIDA O‘RNI

1991-yilda tashkil etilgan Toshkent kimyo-texnologiya instituti O‘zbekistondagi yetakchi oliy o‘quv yurtidir.

Qashqadaryo, Samarqand, Navoiy, Buxoro, Jizzax viloyatlari va Farg‘ona vodiysi, Qoraqalpog‘iston Respublikasi kabi hududlar O‘zbekistonda abituriyentlarning istiqbolli bozorlari hisoblanadi.

TKTIning ish beruvchilar bozori uchun marketing strategiyasi institut va institut bilan uzoq muddatli hamkorlikka ega bo‘lgan sohadagi ish beruvchilar o‘rtasida yaqin hamkorlikni ta‘minlash, ishonchli munosabatlar va o‘zaro manfaatli hamkorlikni o‘rnatishni o‘z ichiga oladi.

22 kafedrada 40 nafar fan doktori, 125 nafar fan nomzodi o‘quv va ilmiy faoliyat olib bormoqda. Institutda ilmiy darajalarning umumiy ulushi 45% ni tashkil qiladi. TKTI professor-o‘qituvchilarining o‘rtacha yoshi 49 yoshni tashkil etadi. 60 yoshdan oshgan o‘qituvchilar va xodimlar umumiy xodimlar sonining atigi 18 foizini tashkil qiladi.

Tti ilmiy-tadqiqot faoliyati 6 ta ilmiy yo‘nalishda amalga oshiriladi, ulardan 5 tasi texnik va tabiiy fanlar profilidir. Milliy miqyosdagi tadqiqotlar olib boriladigan yetakchi ilmiy va innovatsion bo‘linmalarga.

TKTI Kuzatuv Kengashi tomonidan tasdiqlangan institut taraqqiyot dasturi (keyingi o‘rinlarda ITD deb yuritiladi) asosida ustuvor rivojlantirishning oltita yo‘nalishi bo‘yicha tadqiqotlar o‘tkazishga alohida e‘tibor qaratilmoqda:

1. Kimyoviy texnologiyaning tabiiy va ijtimoiy fanlarda qo‘llanilishini kengaytirish;
2. Muammolar;
3. Iqtisodiyotning real sektori korxonalarini uchun axborot-matematik va dasturiy ta‘minotni boshqarish tizimlarini, shu jumladan geoaxborot texnologiyalarini yaratish;
4. Rivojlanish;
5. Muammolar;
6. Tabiiy yashash muhitida inson hayotining ekologik muvozanatini ta‘minlash usuli va vositalari.

TKTIning auditoriya va turar joy fondi institut uchun zamonaviy talablarga javob beradi. Institutning umumiy maydoni doimiy ravishda o‘zib borayotgan va hozirgi vaqtda filiallar hisobga olingan binolarda o‘quv va ilmiy faoliyat olib borilmoqda.

01.01.2022 yil holatiga institutda 4 ta ilmiy mutaxassislik bo‘yicha doktorantura yo‘nalishi mavjud. Institut negizida 2 ta dissertatsiya kengashi mavjud.

Institutda talabalarning ilmiy-tadqiqot ishlarini samarali olib borishi uchun sharoitlar yaratilgan va takomillashtirib borilmoqda. Ularning eng iqtidorlilarini tanlab qo‘llab-quvvatlash bo‘yicha maxsus dastur ishlab chiqish zarur. Ilmiy-tadqiqot ishlarida istiqbolli talabalar bilan ishlashning asosini tashkil etuvchi asosiy tamoyil – tizimli va izchillik tamoyili: “Iqtidorli talaba – istiqbolli talaba – yosh talaba”. Har yili kunduzgi talabalarning 3% ga yaqini tadqiqot ishlarida qatnashadi.

Institut innovatsion infratuzilmasini rivojlantirish TKTIning innovatsion kommunikatsiyalar bo‘yicha yetakchi mintaqaviy markazi sifatida shakllanishiga, jumladan, patent va litsenziya faoliyatini takomillashtirish kabi tadbirlarni amalga oshirish orqali katta yordam beradi; TKTI olimlarining ilmiy-texnikaviy faoliyati natijalarini tijoratlashtirish va mintaqaviy va milliy bozorlarda ilgari surish, TKTI va sanoat korxonalarini o‘rtasida samarali aloqalarni o‘rnatishga qaratilgan loyihalar integratsiyasini rivojlantirish; muhandislik, buyurtma asosida tayyorlangan analitik tadqiqotlarni amalga oshirish, opto-dizayn va opto-texnologik ishlar.

Institut oldida turgan muammolarni hal etish bevosita uning shaxsiy nomoddiy aktivlaridan foydalanish samaradorligini oshirish va intellektual mulk institutlarini rivojlantirish orqali institutning innovatsion kamarini mustahkamlash bilan bevosita bog‘liq. Bugungi kunda TKTI negizida intellektual mulk markazi faoliyat yuritmoqda. 2017-yildan buyon Butunjahon intellektual mulk tashkilotining xalqaro loyihasi doirasida IP agentligi bilan tuzilgan shartnoma asosida TKTI negizida birinchi darajali Texnologiyalar va innovatsiyalarni ilgari surish markazi tashkil etildi.

TKTI innovatsion infratuzilmasining asosiy bo'g'ini fakultet kafedralaridagi innovatsion guruhlardir.

TKTIning respublika innovatsion tizimi uchun o'tgan yillar davomida shakllangan salmoqli resurs salohiyati uning respublika innovatsion yarmarkalarida faol ishtirok etishini ta'minlamoqda.

TKTI da inson kapitalini saqlash va rivojlantirish, ijtimoiy sohalar sifatini oshirish va institut talabarlari, o'qituvchilari va xodimlarining korporativ madaniyatini oshirishga qaratilgan strategiyalarni amalga oshirishga katta e'tibor qaratilmoqda.

Shunday qilib, TKTI bugungi kunda ijtimoiy-iqtisodiy va ijtimoiy-siyosiy o'zgarishlarga muvaffaqiyatli moslashuvchi, respublika va xalqaro ilmiy-ta'lim makonida faol integratsiya rolini o'ynaydigan ko'p tarmoqli ilmiy-ta'lim majmuasidir.

TKTIning yanada rivojlanishi mamlakatlar va mintaqaning ijtimoiy-iqtisodiy tizimlariga sezilarli ijobiy ta'sir ko'rsatishi va O'zbekistonga ilm-fan va texnologiya sohasida dunyoning yetakchi davlatlari bilan yetakchi institutlardan biri sifatida tenglikni saqlashga yordam berishi mumkin. **Shu bilan birga, TKTIning oliy ta'lim yetakchilari guruhiga qo'shilishi yo'lidagi hal etilishi lozim bo'lgan va butun institut jamoasining sa'y-harakatlarini birlashtirishni talab qiladigan asosiy muammolar qatorida quyidagilarni ta'kidlash lozim:**

- **ilmiy-tadqiqot kun tartibiga, akademik va ilmiy provinsializmga, ilmiy harakatchanlikning etarli emasligi, xalqaro ilmiy-tadqiqot laboratoriyalari va markazlarining kamligi, ilmiy iqtiboslarning yetakchi xalqaro bazalari tomonidan indekslangan jurnallarda ilmiy nashrlarning etarli emasligi va universitet olimlarining iqtiboslarining past ko'rsatkichlari;**

- **akademik obro'ning pastligi, asosan axborot ochiqligi va global axborot makoniga integratsiyalashuv darajasining etarli emasligi bilan bog'liq;**

- **global rivojlanish vazifalari uchun TKTI boshqaruv tizimlarining yetarli darajada shakllantirilmaganligi, asosiy tarkibiy bo'linmalar - institutlar va fakultetlar darajasida yetarli avtonomiyaning yo'qligi, institutni boshqarishda faol ishtirok etadigan ilmiy va pedagogik xodimlarning past foizi; xoriydagi muassasalar va ilmiy muassasalar tashkilotlarida bevosita ishlagan rahbarlarning salmog'ining kamligi;**

- **TKTI innovatsion tizimining past samaradorligi, institut-biznes-kuch triadasida integratsiya aloqalarining etarli emasligi, biznes bilan tijorat jihatdan jozibador loyihalarning kamligi, talabalar va ilmiy-pedagogik xodimlardan innovatsion loyihalar ishtirokchilarining cheklangan soni, kichik innovatsion korxonalar va TKTI innovatsion infratuzilmasining boshqa elementlari tomonidan yaratilgan yuqori texnologiyali mahsulotlar hajmining yetarli emasligi;**

- **TKTI ilmiy-ta'lim markazi sifatida rivojlanishini resurs va moliyaviy qo'llab-quvvatlashdagi kamchiliklar.**

Shunday qilib, TKTIning yetakchi ilmiy va ta'lim markazi sifatida yanada rivojlanishi resurslarni quyidagi asosiy yo'nalishlarda jamlashni o'z ichiga oladi: **akademik obro', ilmiy faoliyat, ta'lim, texnologiyalarni uzatish va boshqarish tizimi.**

TKTI MAQSADI VA VAZIFASI

TKTIning uning negizida yuqori darajadagi ilmiy va ta'lim markazini shakllantirish bo'yicha sa'y-harakatlarining mutlaq ustuvorligi ilmiy-tadqiqot instituti modeliga intilishning bir qismi sifatida tadqiqot vakolatlarini maqsadli rivojlantirishdir. TKTI uchun bu yo'lda yetakchi ma'lumotnomalar Buyuk Britaniyaning eng yaxshi tadqiqot institutlari - Kembrij va Oksford institutlari bo'lib, ular 2020 yilda Quacquarelli Symonds (QS) World University Rankings reytingida mos ravishda 3 va 6-o'rinlarni egallagan. Ko'p yillar davomida ushbu muassasalarni reytinglarda yuqori o'rinlarni egallab turgan raqobatdosh ustunliklarga quyidagilar kiradi: iqtidorli o'qituvchilar va talabalarning yuqori konsentratsiyasi; ilmiy kadrlar tayyorlashning keng tizimi mavjudligi; tadqiqot va ishlanmalarning fanlararo tabiati; institut byudjetida ilmiy faoliyatdan olingan daromadlarning yuqori ulushi; ko'p sonli xorijiy o'qituvchilar va tadqiqotchilar; korporativ axloqning mavjudligi.

Tadbirkorlik institutining TKTI modeli asosida amalga oshirish, institutning samarali tadbirkorlik ekotizimini shakllantirish; institut bilan mamlakatlar va xorijdagi sanoat korxonalarini o'rtasidagi hamkorlikni rag'batlantirish, institutning xalqaro maydonda qo'shimcha raqobatdosh ustunliklarini shakllantirish uchun yuqori texnologiyali mahsulotlarning jahon va ichki bozorlarida TKTI innovatsion mahsulotlarini ilgari surish uchun sharoit yaratish. Shu bilan birga, samarali tadbirkorlik ekotizimi deganda TKTI innovatsion zonasida ilm-fanni talab qiluvchi kichik biznesning muvaffaqiyatli rivojlanishini ta'minlovchi shart-sharoitlar majmui tushuniladi. Bu shartlarga iqtisodiyotning real sektori va aniq xo'jalik yurituvchi subyektlarning dolzarb ehtiyojlarini hisobga olgan holda ilmiy-tadqiqot ishlarini olib borish; talabalar biznes inkubatorining samarali ishlashi; fakultet professor-o'qituvchilari va talabalar o'rtasida innovatsion loyihalar tanlovlarini muntazam o'tkazish; institutning ilmiy-texnikaviy faoliyati natijalarini tijoratlashtirishni o'z zimmasiga olishga tayyor o'qitilgan biznes-guruhlarining mavjudligi; eng istiqbolli biznes-loyihalarni moliyalashtirish uchun o'z investitsiya fondlarini yaratish va h.k. 2023 yilga borib TKTI tadbirkorlik ekotizimi innovatsion tadbirkorlikni rivojlantirishning barcha sub'ektlarini: ilmiy xodimlar, talabalar, xodimlarni bog'laydigan murakkab munosabatlarning dinamik iqtisodiy modeli bo'lishi taxmin qilinmoqda. SIE TKTI, investorlar va boshqalar. TKTI ko'pchilik professor-o'qituvchilari va talabalarining innovatsion loyihani amaliyotga tatbiq etishga, tadbirkorlarning yangi ijtimoiy funksiyalarini o'zlashtirishga va ochiq biznesga psixologik tayyorgarligi bilan tavsiflangan korporativ madaniyati bilan ajralib turadi.

Institutlarning eng yaxshi amaliyotlari, tanlangan TKTI rivojlanish strategiyasini tadbirkorlik turi tadqiqot instituti sifatida hisobga olgan holda, maqsadga erishish yo'lida qo'llaniladi, ammo institut tomonidan maqsadli modelning majburiy xususiyatlarini shakllantirishga alohida e'tibor beriladi, masalan:

- institutning ko'p funktsionalligi yoki ilmiy bilimlarning tijorat transferini yaratish va ta'minlash qobiliyati;
- fanlararo xarakterga ega bo'lgan ilmiy tadqiqotlar va ishlanmalarga kuchli e'tibor berish (ustuvor – fan va texnologiyaning ilg'or yo'nalishlari, yuqori texnologiyalar va iqtisodiyotdagi innovatsion sektor);
- ilmiy kadrlar tayyorlashning keng qamrovli tizimining mavjudligi (magistratura, tayanch doktorantura, doktorantura va boshqalar);
- tabiiy, muhandislik va ijtimoiy fanlarni o'z ichiga olgan ta'lim yo'nalishlari, mutaxassisliklar va ixtisosliklarning keng doirasi; chet elliklar uchun ingliz tilida ta'lim dasturlarining mavjudligi;
- tanlovlar, shu jumladan xalqaro tanlovlar asosida ishga qabul qilingan o'qituvchilarning yuqori kasbiy saviyasi; vaqtinchalik ish uchun dunyoning turli davlatlaridan yetakchi mutaxassislarni taklif qilish imkoniyatlari mavjudligi; yuqori nashriyot faolligi;

- ta'lim va ilmiy-tadqiqot sohaslarida eng yaxshi jahon amaliyotlariga sezuvchanlik, ilmiy tadqiqotlar va o'qitish metodologiyasining yangi yo'nalishlarini ishga tushirish bo'yicha moslashuvchanlik;

- talabalarni jalb qilishda raqobatbardoshlik va selektiv yondashuv; iqtidorli talabalar va tayanch doktorantlarning yuqori foizi; akademik harakatchanlikning katta hajmi;

- mintaqaviy va milliy darajadagi biznes bilan keng aloqalar; u tomonidan yaratilgan kichik innovatsion korxonalaridan byudjetdan tashqari tushumlar hisobiga institutni qo'shimcha moliyaviy barqarorlikni ta'minlaydigan mo'ljallangan innovatsion kamari; axborotning yuqori darajadagi ochiqligi va global axborot makoniga integratsiyalashuvi, kuchli veb-pozitsiya;

- boshqaruvning moslashuvchan tuzilmasi va qarorlar qabul qilishning rivojlangan kollegial shakllari;

- fan etikasiga, demokratik qadriyatlarga va akademik erkinliklarga asoslangan korporativ etikaning mavjudligi;

- mamlakat ichida, umuman mintaqaviy ta'lim hamjamiyatida yetakchilikka intilish.

Maqsadli modelning yuqorida ko'rsatilgan xususiyatlariga muvofiq TKTIning o'quv va ilmiy muhitining yangi sifatini shakllantirish institut tomonidan tanlangan missiyani amalga oshirishni ko'p jihatdan ta'minlashga qaratilgan.

Institutning **vazifasi** *xalqaro va milliy miqyosdagi ilmiy-tadqiqot muammolarini hal etish hamda institutning ta'lim, ilmiy va madaniy funksiyalarining uyg'un sintezi sharoitida institutning raqobatbardoshligini ta'minlashga qodir yuqori malakali ilmiy va professional kadrlarni tayyorlashdan iborat. O'zbekiston jahon ijtimoiy-iqtisodiy makonida va o'z vatanining ma'naviy-axloqiy merosini asrab-avaylash va rivojlantirishda yetakchiga aylanib bormoqda.*

Ushbu missiyani amalga oshirish so'nggi kimyoviy texnologiyalar va gaz kimyosi sohasidagi fundamental va amaliy tadqiqotlarda tti uchun mavjud bo'lgan muhim zaxirani rivojlantirishni, Markaziy Osiyo va Shanxay hamkorlik tashkiloti (SHHT) mamlakatlari institutlari, ilmiy tashkilotlari va sanoat korxonalari bilan integratsiya aloqalarini mustahkamlashni o'z ichiga oladi. Ushbu rivojlanish TKTIga *ta'lim xizmatlari va ilmiy-texnik mahsulotlarning jahon bozorida yangi istiqbollarni ochishga qodir*, jumladan:

- qo'shni davlatlardan hamkor oliy o'quv yurtlari, birinchi navbatda, "kimyoviy texnologiyalar, neft-gazni qayta ishlash, biokimyoviy va ko'p komponentli mineral o'g'itlar olish, tabiiy gazni chuqur qayta ishlash" yo'nalishlari bo'yicha ochiq bo'lgan keng ko'lamli ta'lim dasturlari bilan TKTIning asosiy institut sifatida roli va ahamiyatini oshirish;

- qo'shma uzoq muddatli loyihalar doirasida TKTIning hamkorlari uchun kimyo, neft va gaz sohalari va yangi sintetik materiallar bo'yicha treninglar o'tkazuvchi yetakchi ta'lim platformasiga aylanish;

- yirik xalqaro tadqiqot loyihalarida faol ishtirok etish;

- tabiiy gaz va boshqa organik, noorganik mahsulotlar asosida yangi mahsulotlar yaratish bo'yicha xalqaro bozorga chiqish;

- butun mamlakatdan eng iqtidorli talabalarni jalb qilish; umumta'lim maktablarining ilg'or an'analari, qadriyatlari va madaniyatlarini saqlab qolgan holda ilg'or xalqaro ta'lim va tadqiqot amaliyotlarini joriy etish;

DASTURLARNING STRATEGIK MAQSADI VA VAZIFALARI

2022-2025 yillarda va 2030 yilgacha bo'lgan istiqbolda tti raqobatbardoshligini oshirish dasturining strategik maqsadi mamlakatning ustuvor yo'nalishlari bilan, birinchidan, milliy ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanish va 2030 yilga kelib eng nufuzli xalqaro universitet reytinglarining top-ro'yxatiga kirishga qodir kimyoviy texnologiyalar, neft va gazni qayta ishlash, ko'p komponentli mineral o'g'itlarni olish, tabiiy gazni chuqur qayta ishlash, kadrlar va tadqiqot vazifalarini muvaffaqiyatli hal qilish, biokimyoviy va ilmiy-texnik tengligini saqlashga katta hissa qo'shadigan ilmiy-ta'lim markazini shakllantirishdan iborat.

Strategik maqsadning parchalanishi bizga o'zaro bog'liq bo'lgan ustuvor korporativ maqsadlar to'plamini aniqlash imkonini beradi:

- TKTIning xalqaro miqyosda tan olinishi va akademik obro'sini oshirish

Daraja; institutni jahon ta'lim makonida har tomonlama targ'ib qilish; eksport faoliyatini rivojlantirish va talabalar va o'qituvchilarning akademik harakatchanligi hajmini oshirish;

- ish beruvchilar, jamoat va kasb-hunar tashkilotlari bilan bevosita aloqada bo'lgan holda O'zbekiston va uning xorijiy hamkorlari texnologik taraqqiyotining ilg'or yo'nalishlarini amalga oshirish uchun malakali professional va ilmiy-texnik kadrlar tayyorlashda sifat sakrashini ta'minlash; oliy ta'lim xizmatlarining asosiy iste'molchilari sifatida ish beruvchilar o'rtasida TKTIning ijobiy imidji va ishchanlik obro'sini rivojlantirish;

- davlat ahamiyatiga molik yirik ilmiy-tadqiqot va innovatsion loyihalarni amalga oshirish uchun ilmiy-texnikaviy asoslarni chuqurlashtirish;

- tadbirkorlik faolligini oshirish, innovatsion tizimlarga TKTI innovatsion kamarini kiritish; TKTIning tadbirkorlik instituti sifatida xalqaro mavqeini mustahkamlash;

- TKTIning tashkiliy va boshqaruv tuzilmasini takomillashtirish va barcha biznes-jarayonlar samaradorligini oshirish; kadrlar va moliyaviy boshqaruv uchun yangi texnologiyalarni joriy etish.

- ta'lim, ilmiy, ishlab chiqarish va boshqa jarayonlar sifatini doimiy oshirishda barcha manfaatdor tomonlar (manfaatdor tomonlar) bilan samarali qayta aloqa tizimlarini ishlab chiqish;

- inson kapitalini rivojlantirish va TKTI talabalari va xodimlarining hayot sifatini yaxshilash.

2022-2025 yillarga mo'ljallangan TKTIning jahonning yetakchi ilmiy va ta'lim markazlari orasida raqobatbardoshligini oshirish **dasturining asosiy vazifalari** . va 2030 yilgacha kelajak uchun:

Institutning tashqi muhitida:

- professional kadrlar tayyorlash hajmi, sifati va assortimentiga bo'lgan talabni shakllantiradi hamda o'z faoliyatini ta'lim, ilmiy va innovatsion xizmatlarga bo'lgan talab sharoitlariga moslashtirishni ta'minlaydi;

- ta'lim xizmatlari eksportini rivojlantiradi;

- ilmiy tadqiqotlarni diversifikatsiya qilishni amalga oshiradi va innovatsion mahsulotlar va texnologiyalarning tijorat transferini ta'minlaydi;

- mamlakatlar va mintaqadagi TKTI, ilmiy tashkilotlar, institutlar va sanoat korxonalarini o'rtasida loyiha integratsiyasini rivojlantiradi;

- xalqaro hamkorlikni kengaytiradi, xorijiy muassasalar va ilmiy markazlar bilan qo'shma ta'lim va ilmiy loyihalarni, akademik mobillik dasturlarini amalga oshiradi;

- hududning iqtisodiy muhitiga integratsiyani amalga oshiradi, klaster mafkurasiga asoslangan hududiy innovatsion tizimni shakllantirishga yordam beradi;

- yaqin va uzoq xorij mamlakatlarida O'zbekiston xalqlarining madaniy merosini targ'ib qiladi.

Institutning ichki muhitida:

- ta'lim bo'linmalarining kadrlar salohiyati va moddiy bazasini mustahkamlaydi, o'quv jarayonini uslubiy va axborot ta'minotini yaxshilaydi;

- kasbiy tayyorgarlikning mavjud yo‘nalishlari va darajalarini optimallashtiradi va yangi shakllantiradi;
- uzluksiz ta‘limning tizimli asoslarini yaratadi;
- institut faoliyatining asosiy yo‘nalishlariga xalqaro standartlarni joriy qiladi va professional kadrlarni qabul qilish va ta‘lim xizmatlarini ko‘rsatishda attestatsiya, akkreditatsiya va sertifikatlashtirishning xalqaro miqyosga o‘tishni amalga oshiradi;
- institut xodimlari va talabalari uchun kasbiy tillar tayyorlash tizimini ishlab chiqadi va chet tilini o‘qitishning maqsadli dasturlarini amalga oshiradi;
- uzluksiz ta‘lim, fundamental va amaliy fan, texnologiya, ishlab chiqarish integratsiyasi va birligini ta‘minlaydi va innovatsion tuzilmalarni rivojlantirish uchun shart-sharoitlar yaratadi;
- talabalarni ilmiy tadqiqotlarga jalb etish bo‘yicha ishlarni faollashtiradi, ularga amaliyot – magistratura – asosiy doktorantura – doktorantura yo‘nalishi bo‘yicha yordam ko‘rsatadi;
- institutning intellektual mulkini himoya qilish mexanizmida nazarda tutilgan institutning maksimal iqtisodiy manfaatlarini amalga oshirish bilan ilmiy ishlanmalarni ishlab chiqarishga o‘tkazish uchun sharoit yaratadi;
- boshqaruv faoliyatini takomillashtirish;
- ta‘lim sifati ustidan tizimli nazoratni amalga oshiradi;
- ta‘limning ilmiy-texnikaviy, gumanitar va ijodiy yo‘nalishlarining teng rivojlanishini ta‘minlaydi;
- xalqaro raqobatbardoshlikni oshirish uchun institutni samarali xalqarolashtirishni amalga oshiradi;
- jahon darajasidagi ochiq ko‘p madaniyatli ilmiy va ta‘lim muhitini shakllantiradi;
- milliy va xorijiy manbalardan moliyaviy resurslarni jalb etishning samarali ko‘p kanalli tizimini yaratadi;
- institut xodimlarining mehnatiga haq to‘lash tizimini va moddiy rag‘batlantirish tizimini takomillashtiradi;
- xodimlar va talabalarining mehnat sharoitlarini, turmushini, dam olishini yaxshilaydi;
- korporativ madaniyatni rivojlantiradi va 2022-2025-yillarda va 2030-yilgacha bo‘lgan istiqbolda Toshkent kimyo-texnologiya institutining yetakchi ilmiy-ta‘lim markazlari orasida raqobatbardoshligini oshirish dasturini amalga oshirishga institutning butun jamoasini jalb etadi.

DASTUR TUZILISHI

2030 yilgacha bo‘lgan istiqbolda u muvozanatli ko‘rsatkichlar tizimi tamoyillariga asoslanadi, institutning milliy tadqiqot instituti sifatida rivojlanishining asosiy dasturlarini birlashtiradi va strategik rivojlanish vazifalarining beshta blokini o‘z ichiga oladi:

- ta‘lim faoliyati,
- tadqiqot faoliyati,
- xalqaro faoliyat,
- tashkiliy, kadrlar va moliyaviy boshqaruv;
- ijtimoiy rivojlanish va ta‘lim faoliyati.

Dastur maqsadlariga erishish har bir vazifa blokining asosiy ko‘rsatkichlari bilan belgilanadi, ular uzoq muddatda institut intilayotgan jahon darajasidagi oliy o‘quv yurtining o‘ziga xos xususiyatlari va prototipi bo‘lib xizmat qiladi. Dasturning asosiy ko‘rsatkichlarini ishlab chiqishda “tadqiqot instituti” toifasi o‘rnatilgan institutlarni rivojlantirish dasturlarini amalga oshirish samaradorligini baholash ko‘rsatkichlari, yetakchi institutlarning milliy reytingi mezonlari, shuningdek xalqaro global reytinglar mezonlari, shu jumladan: Times World institutlarining reytingi, Britaniya QS kompaniyasining jahon reytinglari va boshqalar.

Dasturni dekompozitsiyaning keyingi darajasi-institutning boshqarmalari va tarkibiy bo‘linmalari tomonidan ishlab chiqilgan va ushbu dasturga ilova qilingan maqsadli dasturlar, loyihalar va taktik tadbirlar.

Dastur faoliyati TKTI oldida turgan qisqa va o‘rta muddatli istiqbolda hamda ichki va tashqi institutlar oldida turgan muammolarni hal qilishga qaratilgan chora-tadbirlar majmuasini o‘z ichiga oladi. Samaradorlik ko‘rsatkichlari Dastur vazifalari bloklari faoliyatining ko‘rsatkichlari bo‘lib xizmat qiladi.

TKTI raqobatbardoshligini oshirish dasturi 2022-2025-yillarda va 2030-yilgacha istiqbolda institutning barcha yetakchi tarkibiy bo‘linmalarida (fakultetlar, filiallar, ilmiy bo‘linmalar va boshqalar) uning tarkibiy qismi bo‘lgan va ushbu dasturning ilovasida joylashtirilgan o‘z rivojlanish dasturlarini amalga oshirish orqali faol ishtirok etishni nazarda tutadi.

Dasturni amalga oshirishni boshqarish tizimi markazsizlashtirish va vakolatlarni Dasturni amalga oshirishda ishtirok etuvchi asosiy tarkibiy bo‘linmalarga berish tamoyillariga asoslangan holda institutning innovatsion rivojlanishini boshqarishning gorizontalar modelini doirasida amalga oshiriladi. Dasturni amalga oshirishni boshqarishning tashkiliy tuzilmasi Dasturning har bir aniq bloki doirasida hal etilishi lozim bo‘lgan vazifalarning mohiyatini hisobga olgan holda Dastur boshqaruv organlari va uning ishtirokchilari o‘rtasida moslashuvchan o‘zaro hamkorlikni ta‘minlovchi matritsali tuzilma hisoblanadi. Dasturni boshqarish tizimining batafsil tavsifi va uning moliyaviy ta‘minoti tegishli bo‘limda quyida keltirilgan.

2022-2025 YILLARDA VA 2030 YILGACHA KELAJAKDA TKTI RIVOJLANISHINING ASOSIY YO‘NALISHLARI VA KO‘RSATKICHLARI

Blok 1. “Ta‘lim faoliyati”.

Blok vazifalarining bajarilishi uchun mas‘ul o‘quv ishlari bo‘yicha prorektor hisoblanadi.

Blokning maqsadi fan, ta‘lim va ishlab chiqarishning integratsiyalashuvi tamoyillari asosida O‘zbekiston iqtisodiyotining professional kadrlar va kadrlarga bo‘lgan ortib borayotgan ehtiyojlarini qondirishni ta‘minlaydigan TKTIning o‘z xususiyatlariga ko‘ra jahon ta‘lim markazlari bilan yuqori samarali ta‘lim tizimini ishlab chiqishdan iborat.

Maqsadli xususiyatlar:

- xalqaro miqyosda yuqori ilmiy obro‘;
- katta hajmdagi akademik harakatchanlik;
- kuchli veb-joylashuv va ilg‘or masofaviy ta‘lim;
- iqtidorli talabalar va o‘qituvchilarning yuqori foizi, talabalarni ishga qabul qilishda raqobat va tanlab yondashuv;
- xalqaro akkreditatsiyadan o‘tgan ko‘plab ta‘lim dasturlari;
- qabul qiluvchilar, strategik hamkorlar va boshqa manfaatdor tomonlar bilan samarali hamkorlik qilish tizimi;
- xalqaro mehnat bozorida bitiruvchilarga talab;
- yuqori darajadagi axborot ochiqligi va global integratsiya axborot maydoni.

Yuqoridagi maqsadga erishish uchun ustuvor tartibda quyidagi ustuvor **vazifalarni hal qilish kerak:**

- 1) Respublika fan va ta‘lim makonida TKTIning yuksak akademik obro‘cini ta‘minlash va uzluksiz kasbiy ta‘limning ko‘p bosqichli tizimini takomillashtirish, ta‘lim dasturlarining amaliyotga yo‘naltirilganligini kuchaytirish va mutaxassislar tayyorlashning sifat jihatidan yangi bosqichiga ko‘tarilishi;
- 2) ta‘lim xizmatlarining potentsial iste‘molchilari orasida TKTI jozibadorligini oshirish;
- 3) TKTI da o‘quv jarayonining o‘quv-uslubiy, axborot va moddiy-texnika bazasini yuqori darajada rivojlantirishni ta‘minlash ;
- 4) ta‘lim xizmatlari marketing tizimini yaratish;
- 5) institutning ish beruvchilar va boshqa tashqi hamkorlar bilan intensiv o‘zaro hamkorligini nazarda tutuvchi TKTI bitiruvchilarini ishga joylashtirishga ko‘maklashishning samarali tizimini shakllantirish;
- 6) qo‘shimcha kasbiy ta‘lim tizimlari samaradorligini oshirish.

Tadbir 1.1.	Tadbir maqsadlari
Akademik nufuzni oshirish va uzluksiz ta'limning ko'p bosqichli tizimini takomillashtirish	TKTIning kadrlar va resurs salohiyatidan optimal foydalanish sharoitida individual kasbiy tayyorgarlikning yuqori darajasini ta'minlaydigan yagona ta'lim maydonini yaratish; innovatsion iqtisodiyot ehtiyojlarini inobatga olgan holda ta'limning turli darajalarida (OTMgacha, institut va aspirantura, qo'shimcha kasbiy) ta'lim xizmatlari ro'yxatini kengaytirish; institutning yangi sifat xususiyatlarini shakllantirish, ta'lim xizmatlarining ichki va xalqaro bozorlarida uning jozibadorligini oshirish.
Asosiy dastur tadbirlari va loyihalari 1.1.	
<p>1.1.1. Oliy ta'lim, doktorantura, oliy o'quv yurtidan keyingi ta'lim va institutlari bilan bog'liq asosiy ta'lim dasturlarini ishlab chiqish.</p> <p>1.1.2. TKTIda muhandislik ta'limini rivojlantirish.</p> <p>1.1.3. Ta'lim bo'limlari tuzilmasini qayta tashkil etish.</p> <p>1.1.4. Oliy ta'lim dasturlarini xalqaro va ijtimoiy-professional akkreditatsiyadan o'tkazish.</p> <p>1.1.5. O'zbekistonda va xorijda xalqaro darajadagi yetakchi professor-o'qituvchilarni ishga qabul qilish.</p> <p>1.1.6. TKTi Ilmiy-pedagogik xodimlarning chet tillarini o'qitish va malakasini oshirishning maqsadli dasturlarini amalga oshirish, ularning xalqaro akademik kommunikatsiyalarda faol ishtirokini ta'minlash.</p> <p>1.1.7. Keng xalqaro ishtiroki bilan jarangdor akademik tadbirlarni o'tkazish.</p> <p>1.1.8. Institut rivojlanishidan manfaatdor va reyting agentliklari (QS, THE, ARWU va h.k.) ekspert so'rovida TKTiga ijobiy baho berishga tayyor xalqaro ekspertlarni shakllantirish.</p> <p>1.1.9. TKTIning global axborot makonida ilgari surish, jamoatchilikni qiziqtirgan o'zining akademik internet resurslarini yaratish.</p> <p>1.1.10. Akademik almashinuvlar hajmini oshirish va ta'lim xizmatlari eksportini rivojlantirish.</p> <p>1.1.11. Kimyoviy texnologiya (ximtexnika), muhandislik, texnologiya va texnika fanlari, ta'lim yo'nalishlari bo'yicha bakalavriat va doktorantlar, shuningdek, talabalar sonining izchil ko'payishi.</p> <p>1.1.12. Respublikaning yetakchi oliy o'quv yurtlari va ilmiy tashkilotlari bilan hamkorlikdagi ta'lim dasturlari sonini ko'paytirish.</p> <p>1.1.13. Ingliz tilida, birinchi navbatda, magistratura bosqichida amalga oshirilayotgan ta'lim dasturlari ro'yxatini kengaytirish; TKTIda ingliz tiliga alohida e'tibor berib o'qitiladigan chet tillari sonini ko'paytirish; "Chet tillar ta'limini rivojlantirish" maqsadli dasturi doirasida TKTIda ko'p tilli ta'lim muhitini yaratish maqsadida o'quv tili sifatida ingliz tilidan faol foydalanish.</p> <p>Mintaqalararo va xalqaro darajadagi olimpiadalar ro'yxatiga kirish.</p>	
Tadbir 1.2.	Tadbir maqsadlari
O'quv jarayonining o'quv-uslubiy, axborot va moddiy-texnik bazasini rivojlantirish.	Iste'molchilar va buyurtmachilarga ko'rsatilayotgan ta'lim xizmatlarining yuqori sifatini ta'minlash, professional kadrlar tayyorlashda attestatsiya, akkreditatsiya va sertifikatlashtirishning xalqaro ko'lamiga o'tishni amalga oshirish.
Asosiy dastur tadbirlari va loyihalari 1.2.	
<p>1.2.1. Elektron ta'lim tizimi uchun fanlarning elektron o'quv-uslubiy majmualarini (EO'UM) va test topshiriqlari fondlarini (TTF) ishlab chiqish.</p> <p>1.2.2. EO'UM mualliflari, test topshiriqlarini ishlab chiquvchilar va o'qituvchilarni tayyorlash repetitorlar.</p> <p>1.2.3. Multimedia o'quv to'plamlari, ingliz tilidagi o'quv adabiyotlari, kitoblarning elektron nusxalari fayllari, video kasslar sotib olish.</p> <p>1.2.4. Laboratoriyalar, fan sinflarini yaratish; multimedia uskunalarini xarid qilish, tarmoq infratuzilmasini rivojlantirish.</p>	

Tadbir 1.3.	Tadbir maqsadlari
Ta'lim xizmatlari marketing tizimini yaratish.	Kasbiy kadrlar tayyorlash hajmi, sifati bo'yicha talabni shakllantirish va TKTI faoliyatini ta'lim xizmatlariga talab sharoitlariga moslashishini ta'minlash; institutning imidji, obro'si va mashhurligini, birinchi navbatda ish beruvchilar orasida mustahkamlash; turli xil axborot vositalaridan foydalangan holda reklama kampaniyalarini tashkil etish; bitiruvchilarni ish bilan ta'minlashga ko'maklashish.
Asosiy dastur tadbirlari va loyihalari 1.3.	
<p>1.3.1. O'rta maxsus, kasb-hunar ta'limi muassasalarining yuqori sinf o'quvchilarni kasbiy yo'naltirish va o'quv maslahati tizimini joriy etish orqali maktab o'quvchilari orasidan iqtidorli abituriyentlarni izlash, shu jumladan: TKTI fan kunlarida ishtirok etish; kafedra va laboratoriyalar asosida talabalar uchun ilmiy seksiyalarda ("Yosh kimyogar maktabi", "Yosh matematik maktabi", "Media maktab" va boshqalar) ishlash; yozgi maktablar va boshqalar.</p> <p>1.3.2. Tegishli elektron ta'lim resurslari to'plamiga ega uchun tabiiy fanlar va matematika (matematika, kimyo, fizika) chuqurlashtirilgan TKTI maktabini rivojlantirish.</p> <p>1.3.3. "Bitiruvchilarning kasbiy faoliyati" avtomatlashtirilgan tizimini joriy etish.</p> <p>1.3.4. "Yangi axborot texnologiyalaridan foydalangan holda bitiruvchilarni ish bilan ta'minlashga ko'maklashish tizimini takomillashtirish" loyahasini amalga oshirish.</p> <p>1.3.5. "Zamonaviy axborot texnologiyalari yordamida TKTIning kasbga yo'naltirish ishlari samaradorligini oshirish" loyahasini amalga oshirish.</p> <p>1.3.6. Talabalarni ishga qabul qilish agentligini tashkil etish.</p> <p>1.3.7. Abituriyentlar, talabalar va bitiruvchilarni kasb tanlash va ishga joylashtirishda ijtimoiy-psixologik qo'llab-quvvatlash markazini tashkil etish.</p> <p>1.3.8. Ishsiz bitiruvchilarni qayta tayyorlash va qo'shimcha kasbiy ta'lim.</p> <p>1.3.9. Ish beruvchilar va strategik sheriklar bilan o'zaro hamkorlik.</p> <p>1.3.10. Yetakchi xalqaro reyting agentliklari (QS, THE, ARWU va h.k.) so'roviga ko'ra, O'zbekiston institutlar hamjamiyatini, shu jumladan, TKTI ni ekspert baholashini ta'minlashga qodir bo'lgan ish beruvchilar (xorijiy va o'zbek) pulini shakllantirish.</p>	
Tadbir 1.4.	Tadbir maqsadlari
Bitiruvchilarni tayyorlash va ishga joylashtirish masalalarida TKTIning respublika ish beruvchilari bilan ijtimoiy hamkorligini rivojlantirish.	TKTI bitiruvchilarini zamonaviy mehnat bozoriga moslashtirish uchun institut va ish beruvchilarning sa'y-harakatlarini birlashtirish; talabning martaba traektoriyasini birgalikda qurish - institutdan ish beruvchiga; TKTI talabalari va bitiruvchilarining kasbiy ko'tarilishi uchun axborot ta'minotini tashkil etish, shu jumladan tegishli ma'lumotlar bazalarini yuritish.
Asosiy dastur tadbirlari va loyihalari 1.4.	
<p>1.4.1. Kadrlar tendentsiyalarini o'rganish, respublika ish beruvchilarining ehtiyojlarini tahlil qilish va prognozlash, TKTI bitiruvchilariga bo'lgan talabni o'rganish; talabalarining kasbiy xohish-istaklarini va institut bitiruvchilarini ishga joylashtirish natijalarini monitoring qilish.</p> <p>1.4.2. TKTIning kadrlar imkoniyatlari to'g'risidagi ma'lumotlarning tarqalishini ta'minlaydigan PR-tadbirlarni amalga oshirish; institutni hududiy mehnat bozori talablarini hisobga olgan holda raqobatbardosh mutaxassislar tayyorlashga yo'naltirilgan muassasa sifatida joylashtirish.</p> <p>1.4.3. TKTIning mintaqaviy ish beruvchilar bilan o'zaro manfaatli shartnoma asosida yangi strategik sheriklik aloqalarini o'rnatish va mavjudlarini rivojlantirish; hamkor korxonalar bilan biznes hamkorlik dasturlari va loyihalarini ishlab chiqish va amalga oshirish, shu jumladan talabalar amaliyotini tashkil etish, ish beruvchilar manfaati uchun bitiruv malakaviy ishlarini yozish, yosh mutaxassislarni tayyorlash bo'yicha maqsadli shartnomalar tuzish, hamkor korxonalar vakillarini davlat attestatsiya komissiyalariga jalb qilish va boshqalar.</p> <p>1.4.4. TKTI bitiruvchilarini samarali ish bilan ta'minlash va martaba ko'tarishga yordam beradigan zamonaviy axborot texnologiyalarini joriy etish; o'tgan yillar bitiruvchilari uchun ma'lumotlar bazasini yaratish; bo'sh ish o'rinlari va ish izlovchilar ma'lumotlar bazalarini yuritish</p>	

Tadbir 1.5.	Tadbir maqsadlari
Qo‘shimcha kasbiy ta‘lim tizimini rivojlantirish.	Jamiyatning yangi ijtimoiy-iqtisodiy, madaniy sharoitlar va siyosiy voqeliklarga moslashishga bo‘lgan ehtiyojlarini qo‘shimcha ta‘lim orqali shaxsni ijtimoiy himoyalash; TKTI xodimlarining malakasini oshirish, kasbiy tayyorlash va qayta tayyorlashni ta‘minlash; institutning keyingi kasb-hunar ta‘limi tizimini institut va mintaqa o‘rtasidagi o‘zaro hamkorlik tizimiga integratsiya qilish.
Asosiy dastur tadbirlari va loyihalari 1.5.	
<p>1.5.1. Iqtisodiyotning real sektori, sanoat korxonalar va tashkilotlari uchun jamiyat rivojlanishining texnik, texnologik, ilmiy, iqtisodiy va madaniy sohalaridagi o‘zgarishlarni aks ettiruvchi istiqbolli qo‘shimcha kimyo muhandisligi dasturlari paketlarini shakllantirish.</p> <p>1.5.2. Institutning barcha yetakchi tuzilmaviy bo‘linmalarini maksimal darajada jalb qilish uchun sharoit yaratish qo‘shimcha kasbiy ta‘lim tizimida</p> <p>1.5.3. Jamoat va kasbiy akkreditatsiyani tashkil etish va o‘tkazish</p> <p>1.5.4. Viloyatda pedagog xodimlarning kimyoviy texnologiyalar bo‘yicha uzluksiz kasbiy ta‘lim tizimini rivojlantirish</p> <p>1.5.5. TKTI xodimlarining oliy o‘quv yurtlari va xorijiy ta‘lim muassasalari negizida malakasini oshirishni tashkil etish.</p>	

- 2022-2025-yillarda quyidagi maqsadli dastur va loyihalarni amalga oshirish TKTIning ta‘lim sohasida raqobatbardoshligini oshirishga xizmat qiladi:
 - “2022-2025 yillarda ta‘lim kompleksini rivojlantirish” maqsadli dasturi;
 - “2022-2025 yillarda qo‘shimcha kasb-hunar ta‘limi tizimini rivojlantirish” maqsadli dasturi;
 - “2022-2027 yillarda chet tillari ta‘limini rivojlantirish” maqsadli dasturi;
 - “2022-2025 yillarda axborot-kutubxona resurslarini rivojlantirish” maqsadli dasturi;
 - “TKTI maktabini yaratish” loyihasi

Blok 2. “Tadqiqot faoliyati”.

Blok vazifalarini amalga oshirish uchun mas’ul ilmiy ishlar va innovatsiyalar bo’yicha prorektor hisoblanadi.

Blokni tashkil etishdan maqsad TKTI ilmiy va innovatsion salohiyatini ro’yobga chiqarish, unga jahon ilmiy - ta’lim makonida yetakchi o’rinlarni egallash, eng yangi kimyoviy texnologiyalar sohasida muvaffaqiyatli Profil yaratish, global tadqiqot kun tartibi doirasida keng ko’lamli fundamental va amaliy ilmiy tadqiqotlarni samarali o’tkazish, innovatsion kamarni kengaytirish va o’z ilmiy-texnik faoliyati natijalarini tijoratlashtirishdan olinadigan daromadlarni oshirish.

Maqsad xususiyatlari

- jahon miqyosidagi tadqiqotlar;
- milliy va xalqaro ahamiyatga molik ilmiy loyiha;
- yuqori nashriyot faolligi (Scopus va Web of Science);
- ilmiy kadrlar tayyorlashning keng tizimi (PhD, DSc va boshqalar);
- nomoddiy aktivlardan samarali foydalanish;
- biznes bilan keng aloqalar;
- kichik ilm talab qiladigan markazlardan (kompaniyalardan) moshnmy innovatsion kamar;
- ilm-fanni ko’p talab qiluvchi texnologiyalar va innovatsion mahsulotlarni ichki va jahon bozorlariga samarali o’tkazish;
- rivojlangan biznes ekotizimlari.

Yuqoridagi maqsadga erishish uchun ustuvor tartibda quyidagi **vazifalarni hal qilish zarur:**

- 1) fundamental va amaliy ilmiy tadqiqotlarni chuqurlashtirishni ta'minlash va ularning yuqori samaradorligi;
- 2) yetakchi ilmiy-ta’lim markazlari bilan, shu jumladan mavjud xalqaro institut birlashmalari va tarmoqlariga kirish orqali loyiha integratsiyasi va tarmoq aloqalarini rivojlantirish; global tadqiqot kun tartibiga kiritilgan yangi ilmiy yo’nalishlar va markazlarni shakllantirish (kimyo muhandisligi va boshqalar bo’yicha);
- 3) O’zbekistonning boshqa mintaqalaridan va chet eldan katta ilmiy yutuqlarga va yuqori iqtiboslarga ega bo’lgan ilmiy guruhlar va olimlarni ishga taklif qilish, shuningdek shuningdek, yosh FRSni (yangi grant dasturlari; DSc institutini rivojlantirish., shaxsiy va kichik innovatsion korxonalarini ochishga ko’maklashish; amaliyot o’tash uchun yo’llanma va boshqalar);
- 4) institutning innovatsion muhitini yaxshilash; institut va mamlakat sanoat korxonalarini o’rtasidagi hamkorlikni rag’batlantirish; yuqori texnologiyali mahsulotlarning jahon va ichki bozorlarida TKTI innovatsion mahsulotlarini ilgari surish uchun shart-sharoitlar yaratish; institut negizida tadbirkorlik muassasasi modelini joriy etish;
- 5) jahon ilmiy-texnika makonida va mamlakat ichida, shu jumladan iqtisodiyotning real sektori vakillari orasida TKTIning xalqaro e’tirofi va ilmiy nufuzining oshishini ta’minlash.

Tadbir 2.1.	Tadbir maqsadlari
Fundamental va amaliy ilmiy tadqiqotlarni rivojlantirish va global tadqiqot kun tartibiga kirish.	TKTIning tadqiqot kompetensiyalarini oshirish; O'zbekiston iqtisodiyotining yetakchi tarmoqlarini innovatsion rivojlantirish manfaatlarini yo'lida yangi bilimlarni shakllantirish va asosan fanlararo profildagi keng ko'lamli ilmiy-tadqiqot ishlarini olib borish; jahon darajasidagi innovatsion mahsulotlarni olish; O'zbekistonning kimyo muhandisligi, biotexnologiya va oziq-ovqat xavfsizligi sohasida dunyoning yetakchi davlatlari bilan ilmiy tengligini saqlashga ko'maklashish.
Asosiy dastur tadbirlari va loyihalari 2.1.	
<p>2.1.1. Institutning moddiy bazasini rivojlantirish, uni monitoring qilishning axborot tizimini takomillashtirish orqali ilmiy uskunalardan foydalanish samaradorligini oshirish.</p> <p>2.1.2. Institut professor-o'qituvchilari va talabalarining Web of Science, Scopus ma'lumotlar bazalari tomonidan indekslangan nashrlarda nashr etish faolligining miqdoriy va sifat ko'rsatkichlarini oshirishga ko'maklashish (Web of Science indekslangan jurnallardagi maqolalar uchun rag'batlantiruvchi to'lovlar tizimini ishlab chiqish) va Scopus ma'lumotlar bazasida TKTI ilmiy jurnallarini targ'ib qilish va boshqalar).</p> <p>2.1.3. Institut professor-o'qituvchilari va talabalarining grant faoliyatining miqdoriy va sifat ko'rsatkichlarini oshirishga ko'maklashish.</p> <p>2.1.4. Ilmiy-tadqiqot ishlarini moliyalashtirish hajmining o'sishi, shu jumladan o'z-o'zidan amalga oshirilgan ilmiy-tadqiqot ishlari ulushi (hammualliflarni jalb qilmasdan).</p> <p>2.1.5. Tegishli asosga ega mavzularni moliyalashtirishni ta'minlash orqali yangi ilmiy yo'nalishlarni shakllantirish</p> <p>2.1.6. Global tadqiqot kun tartibiga kiritilgan yangi xalqaro tadqiqot laboratoriyalari va markazlarini, shu jumladan O'zbekiston va xorijdagi yetakchi akademik institutlar bilan hamkorlikda tashkil etish.</p> <p>2.1.7. Mavjud ilmiy-texnologik asoslarni chuqurlashtirish va dunyoning yetakchi ilmiy-ta'lim markazlari bilan tarmoq aloqalarini rivojlantirish maqsadida fanlar akademiyasi akademiklari bilan hamkorlikni faollashtirish.</p> <p>2.1.8. TKTI olimlarining fanlararo tadqiqotlarini rivojlantirish.</p> <p>2.1.9. Xalqaro ilmiyometrik tadqiqotlar sohasida TKTI profilini yaratish, jahon hamjamiyatini va fan va webometrika sohasidagi mutaxassislarni qiziqtiradigan o'zining Internet-resurslarini yaratish.</p>	
Tadbir 2.2.	Tadbir maqsadlari
Institutning innovatsion muhitini yaxshilash.	TKTI innovatsion tizimini yanada rivojlantirish; institutning nomoddiy aktivlarini xo'jalik muomalasiga kiritish va ularni samarali ajratish; institutning kichik fanni talab qiluvchi kompaniyalardan amalga oshirish zonasini kengaytirish; institut talabalari va xodimlarining innovatsion faolligini oshirishni rag'batlantirish tizimini yaratish; TKTI ni milliy innovatsion tizimning asosiy elementiga va innovatsion kimyoviy texnologiyalar bo'yicha yetakchi mintaqaviy markazga aylantirish; TKTI innovatsion mahsulotlarini jahon ilmiy-texnikaviy mahsulotlar bozorlariga olib chiqish.
Asosiy dastur tadbirlari va loyihalari 2.2.	
<p>2.2.1. TKTI da yaratilgan intellektual faoliyat natijalarini (IFN) himoya qilish va himoya qilish tizimini takomillashtirish, shu jumladan intellektual mulk sohasidagi institut mutaxassislarning malaka xususiyatlarini rivojlantirish va TKTI da olingan patentlar, shu jumladan xalqaro patentlarning sifatini oshirish uchun zamonaviy qidiruv patent va patent bo'lmagan ma'lumotlar bazalariga kirish.</p> <p>2.2.2. Institut ilmiy-texnikaviy ishlanmalarini inventarizatsiya qilish, texnologik audit, marketing, tannarxni baholash va "qadoqlash" tadbirlarini tashkil etish orqali ularni tijoratlashtirishni ta'minlash.</p> <p>2.2.3. Ilmiy-pedagogik xodimlarda texnologiyalar bo'yicha tadbirkorlik nuqtai nazarini shakllantirish, TKTI va uning biznes hamkorlari manfaatlarini ko'zlab, innovatsion loyihalarni amaliyotda amalga oshirishga professional tayyorgarlik, institutni tadbirkorlik instituti sifatida rivojlantirish strategiyasini amalga oshirishda faol ishtirok etish.</p> <p>2.2.4. TKTI da yaratilgan innovatsion mahsulotlarni tijoratlashtirishni ta'minlovchi tadbirkorlik faoliyatiga moyil bo'lgan bakalavriat va doktorantlar orasidan biznes-jamoalarni yaratish.</p> <p>2.2.5. TKTI ning tadbirkorlik tashkiloti sifatida rivojlanishiga ko'maklashish; innovatsion infratuzilmani takomillashtirish ("TKTI yuqori texnologiyalari markazi"ning tashkiliy va infratuzilmaviy salohiyatini oshirish, TKTI ning yangi kichik innovatsion korxonalarini tashkil etish va mavjudlarining samaradorligini oshirish va boshqalar).</p> <p>2.2.6. TKTI ning tadbirkorlik tashkiloti sifatida rivojlanishiga ko'maklashish; innovatsion infratuzilmani takomillashtirish ("TKTI yuqori texnologiyalari markazi"ning tashkiliy va infratuzilmaviy salohiyatini oshirish, TKTI ning yangi kichik innovatsion korxonalarini tashkil etish va mavjudlarining samaradorligini oshirish va</p>	

<p>boshqalar).</p> <p>2.2.7. Ilm-fan, ta'lim va ishlab chiqarishni o'quv va ilmiy innovatsion komplekslar va ilg'or tajriba markazlarini rivojlantirish orqali, birinchi navbatda, TKTI rivojlantirishning ustuvor yo'nalishlarida (kimyoviy texnologiyalar, neft va gazni qayta ishlashning yangi texnologiyalari, biotexnologiyalar va oziq-ovqat xavfsizligi) integratsiyasi.</p> <p>2.2.8. TKTIning innovatsion tizimning asosiy elementi sifatidagi mavqeini mustahkamlash va uni milliy innovatsion tizimning muhim tarkibiy qismi sifatida shakllantirish, shu jumladan intellektual mulk markazi, nou-xau depozitariysi va texnologiyalar va innovatsiyalarni ilgari surish markazini rivojlantirish orqali.</p>	
Tadbir 2.3.	Tadbir maqsadlari
Institutning ilmiy-tadqiqot va innovatsion faoliyatini rivojlantirishni kadrlar bilan ta'minlash.	Ilmiy va pedagogik kadrlarni takror ishlab chiqarishning uzluksiz tsiklini amalga oshirish uchun maqbul shart-sharoitlarni yaratish; institutning global raqobatbardoshligini ta'minlash maqsadida TKTI fakultetini rivojlantirish; jahon va mahalliy mehnat bozorlaridan eng yaxshi o'qituvchilar, tadqiqotchilar va amaliyotchilarni jalb qilish.
Asosiy dastur tadbirlari va loyihalari 2.3.	
<p>2.3.1. Talabalarni ilmiy tadqiqot va kichik innovatsion tadbirkorlikka jalb etish ishlarini faollashtirish; eng iqtidorli talabalar bilan individual ish ko'lamini kengaytirish, ularni amaliyot – magistratura – PhD – DSc yo'nalishi bo'yicha qo'llab-quvvatlash.</p> <p>2.3.2. Yosh olimlarni qo'llab-quvvatlash tizimini rivojlantirish. shu jumladan universitetlararo grantlar tanlovi, ijtimoiy ta'minot orqali; oliy ilmiy malakaga ega kadrlar tayyorlash tizimini takomillashtirish; yangilarini ochish va mavjud dissertatsiya kengashlari faoliyatini rag'batlantirish.</p> <p>2.3.3. Kafedralarda amaliyot o'tash shaklida doktoranturada o'qish uchun eng iqtidorli talabalarni individual tayyorlashni o'z ichiga olgan stajirovka institutini rivojlantirish; kunduzgi doktorantura; maqsadli kontrakt doktoranturasini mamlakat va mintaqa korxonalari manfaatlaridan kelib chiqqan holda.</p> <p>2.3.4. DSc institutini akademik harakatchanlik shakllaridan biri sifatida rivojlantirish va TKTI tadqiqot sohasi salohiyatini oshirish.</p> <p>2.3.5. "Yosh tadqiqotchi maktabi", "Yosh innovator maktabi" doirasidagi mashg'ulotlar sonini ko'paytirish orqali iqtidorli talabalarni tanlab qo'llab-quvvatlash va rag'batlantirish; talabalar konstruktorlik byurolarini rivojlantirish uchun shart-sharoitlarni yaxshilash, talabalar ilmiy to'garaklari, to'garaklari, muammoli guruhlari, shu jumladan talabalarni grant ijrochilari jamoalari faoliyati samaradorligini oshirish.</p>	

Quyidagi maqsadli dastur va loyihalarni amalga oshirish 2022-2025-yillarda ilmiy-tadqiqot va innovatsiyalar sohasida TKTI raqobatbardoshligini oshirishga xizmat qiladi:

- "2013-2017 yillarga mo'ljallangan Scopus va Web of Science ma'lumotlar bazalariga kiritilgan jurnallarda nashr qilish faolligi va maqolalarga iqtibos keltirish orqali TKTIning global raqobatbardoshligini oshirish" maqsadli dasturi; ·
- "2022-2025 yillarda intellektual mulkni boshqarish tizimini rivojlantirish" maqsadli dasturi; ·
- "2022-2025 yillarga mo'ljallangan ilmiy-texnikaviy ishlanmalarni tijoratlashtirish" maqsadli dasturi; ·
- "2022-2025 yillarga mo'ljallangan TKTI yosh olimlarini tanlab qo'llab-quvvatlash tizimi" maqsadli dasturi; ·
- "2022-2025 yillarda fundamental va amaliy tadqiqotlarni rivojlantirish" maqsadli dasturi; ·
- "2022-2025 yillarga mo'ljallangan institutning moddiy-texnik bazasini ilmiy va eksperimental texnologik uskunalar bilan jihozlash" maqsadli dasturi; ·
- "2022-2025 yillarda TKTI "Yuqori texnologiyalar" texnoparkini rivojlantirish" maqsadli dasturi;
- "TKTI da magistratura, asosiy doktorantura va doktoranturani rivojlantirish" loyihasi..

Blok 3. “Xalqaro faoliyat”.

Bo‘lim vazifalarini bajarish uchun - xalqaro xamkorlik bo‘lim boshlig‘i mas’ul.

Blokning maqsadi TKTI - ni xalqaro ilmiy - ta’lim makoniga integratsiya qilish, uning xalqarolashuvi va milliy va jahon institutlari reytingida yuqori o‘rinlarni egallagan xalqaro ilmiy-tadqiqot markazi sifatida muvaffaqiyatli joylashishini o‘z ichiga oladi.

Maqsadli xususiyatlar:

- talab qilingan OTM;
- talabalar umumiy sonida chet el fuqarolarining ulushi;
- xalqaro va, xususan, Markaziy Osiyo mehnat bozori ehtiyojlarini hisobga olgan holda ingliz tilida amalga oshirilayotgan keng ko‘lamli ta’lim dasturlari;
- shartnoma munosabatlari doirasida xorijiy oliy o‘quv yurtlari, ilmiy tashkilotlar va yuqori texnologiyali korxonalar bilan faol hamkorlikni yo‘lga qo‘yish;
- professor-o‘qituvchilarning umumiy sonida xorijiy professor-o‘qituvchilar va tadqiqotchilar ulushiga ega bo‘lgan ko‘p tilli ta’lim muhiti;
- keng xalqaro ishtirokida turli profildagi rezonansli tadbirlarni muntazam o‘tkazish;
- xalqaro institut tarmoqlari va uyushmalariga keng a'zolik.

Yuqoridagi maqsadga erishish uchun ustuvor tartibda quyidagi ustuvor **vazifalarni hal qilish zarur:**

1) xorijiy hamkorlar bilan hamkorlikda amalga oshirilayotgan ta’lim dasturlari va loyihalari, jumladan, ikkita diplomli ta’lim dasturlari va tarmoq ta’lim dasturlari sonini ko‘paytirish;

2) TKTI da tahsil olayotgan chet el fuqarolari kontingentining xavfsizligi va o‘shini ta'minlash; ta’lim xizmatlarining xalqaro bozorida institut mavqeini mustahkamlash, shu jumladan xorijdagi yangi geografik bozorlarga chiqish (magistraturada ustuvorlik);

3) fundamental va amaliy tadqiqotlar sohasida xalqaro hamkorlikni, shu jumladan, olimlarni o‘zaro almashish, xorijiy hamkorlar bilan qo‘shma laboratoriyalar va markazlar tashkil etish orqali rivojlantirish; ilmiy-texnika vositalaridan jamoaviy foydalanish; umumiy grantlarni amalga oshirish;

4) ilmiy va pedagogik xodimlarning stajirovka, malaka oshirish, kasbiy qayta tayyorlash va boshqa shakllarda xalqaro akademik harakatchanligi dasturlari sonini kengaytirish.

Tadbir 3.1.	Tadbir maqsadlari
Xorijiy hamkorlar bilan qo'shma ta'lim dasturlari (QTD) va loyihalarni ishlab chiqish va amalga oshirish.	Jahon kasbiy harakatchanligi va mehnat migratsiyasi sharoitida ishga joylashishning afzalliklariga ega bo'lgan bitiruvchilarni tayyorlashni ta'minlash; talabalar va o'qituvchilarning akademik harakatchanligi hajmini oshirish
Asosiy dastur tadbirlari va loyihalari 3.1.	
<p>3.1.1. Standart operatsion protseduralar (SOP)ni rivojlantirishning ustuvor yo'nalishlarini aniqlash.</p> <p>3.1.2. SOPlarni tayyorlash va amalga oshirishning yagona tartibini ishlab chiqish.</p> <p>3.1.3. Xodimlar va professor-o'qituvchilarning yetakchi xorijiy oliy o'quv yurtlarida SOPni ishlab chiqish va joriy etishda malakasini oshirish, shu jumladan tillarni o'qitish.</p> <p>3.1.4. SOP doirasida TKTI va xorijiy hamkor institut talabalarini tayyorlash.</p> <p>3.1.5. TKTI diplomining xorijda tan olinishi uchun sharoit yaratish; Oliy ta'limning umumevropa diplom ilovasiga mos keladigan Diplom ilovasini to'liq miqyosda amalga oshirish.</p> <p>3.1.6. Ingliz tilida amalga oshiriladigan ta'lim dasturlari ro'yxatini kengaytirish.</p> <p>3.1.7. Sharq tillariga (xitoy va boshqalar) alohida e'tibor qaratilib, TKTI da o'qitiladigan chet tillari sonining ko'payishi.</p> <p>3.1.8. "Chet tillar ta'limini rivojlantirish" maqsadli dasturi doirasida TKTI da ko'p tilli ta'lim muhitini yaratish maqsadida o'quv tili sifatida ingliz tilidan faol foydalanish.</p>	
Tadbir 3.2.	Tadbir maqsadlari
Institutda tahsil olayotgan chet yel fuqarolari kontingentini ko'paytirish.	TKTI ta'lim tizimini jadal xalqarolashtirish; ta'lim xizmatlari eksportini oshirish; iqtidorli xorijlik talabalarni TKTI da o'qishga jalb etish; ta'lim xizmatlari xalqaro bozorida institutning nufuzi va raqobatbardoshligini oshirish.
Asosiy dastur tadbirlari va loyihalari 3.2.	
<p>3.2.1. Xalqaro ta'lim xizmatlari bozori marketing tadqiqotlari asosida chet ellik talabalar kontingentini shakllantirish tizimini tahlil qilish.</p> <p>3.2.2. Institutda tahsil olayotgan xorijlik talabalarining TKTI ta'lim xizmatlariga bo'lgan talabini monitoring qilish.</p> <p>3.2.3. Tashqi ishlar vazirliklari va idoralari, xorijiy davlatlarning elchixonalari, davlat va tijorat tashkilotlari hamda ta'lim muassasalari bilan hamkorlikni rivojlantirish.</p> <p>3.2.4. 1-kurs chet ellik talabalar uchun moslashuv kurslarini takomillashtirish.</p> <p>3.2.5. Talabalarining chet ellik hamkorlari-yetkazib beruvchilari bilan birgalikda TKTI ta'lim xizmatlarining yangi iste'molchilarini izlash uchun dunyo mintaqalarida reklama va axborot kampaniyalarini o'tkazish.</p> <p>3.2.6. Xorijiy va mahalliy talabalarining optimal nisbati bilan o'quv guruhlarini shakllantirish.</p> <p>3.2.7. Chet ellik talabalarining yangi hamkor-yetkazib beruvchilarini izlash, ular bilan maxsus shartnomalar tuzish.</p>	
Tadbir 3.3.	Tadbir maqsadlari
Xorijiy hamkorlar bilan hamkorlikda amalga oshirilayotgan ilmiy-tadqiqot va tijorat loyihalarini ko'paytirish.	Ilmiy-tadqiqot ishlarining umumiy hajmida ilmiy-tadqiqot ishlari uchun xorijiy manbalardan institut daromadlarining ulushini oshirish; yuqori impakt faktorli xorijiy jurnallarda nashrlar sonining ko'payishi; TKTI ning O'zbekiston Respublikasi milliy tadqiqot instituti sifatida xalqaro e'tirofining o'sishi.
Asosiy dastur tadbirlari va loyihalari 3.3.	
<p>3.3.1. TKTI olimlarini xorijiy grant beruvchi tashkilotlar, shu jumladan xorijiy hamkor institutlar bilan birgalikda tanlovlarida ishtirok etish uchun jalb qilish.</p> <p>3.3.2. TKTI vakillarining xalqaro tadqiqot va innovatsion loyihalar, tanlovlar, grantlar va boshqalardagi ishtiroki doirasida ilmiy harakatchanligini rivojlantirish.</p> <p>3.3.3. Xorijiy hamkorlar xo'jalik buyurtmasi bo'yicha tadqiqotlarda ishtirok etish orqali ilmiy tadqiqot va innovatsion faoliyatni diversifikatsiya qilish ko'lamini kengaytirish.</p> <p>3.3.4. Xorijiy firmalar bilan hamkorlikda ishlab chiqarish va korxonalar tashkil yetish.</p> <p>3.3.5. Xalqaro nashrlar bilan hamkorlik shartnomalari tuzish; institut olimlarining ilmiy nashrlarini tarjima qilish va ularni nufuzli xorijiy jurnallarda chop etishni ta'minlash; TKTI ilmiy jurnallarini jahon ilmiy davriy nashrlari bozorida ilgari surish.</p> <p>3.3.6. Yetakchi xalqaro reyting institutlarining reyting guruhlari bilan hamkorlikni rivojlantirish; TKTI ning xalqaro institutlar assotsiatsiyasiga kirishi: Yevropa institutlar assotsiatsiyasi (European University Association–EUA); Xalqaro tadqiqot institutlari konsorsiumi (International Research Universities Network – IRUN) va boshqalar.</p> <p>3.3.7. TKTI ning ustuvor ilmiy yo'nalishlarini kompleks rivojlantirish va ularning eksport salohiyatini ta'lim va ilmiy maqsadlarda ochishga qaratilgan sa'y-harakatlarni jamlash.</p> <p>3.3.8. TKTI negizida o'tkaziladigan xalqaro tadbirlarning miqdoriy ko'rsatkichlarini (xalqaro vakillik ilmiy konferensiyalari va boshqalar), shuningdek, institut olimlarining tashqi tadbirlarda ishtirokini oshirish.</p>	

2022-2025 yillarda TKTIning xalqaro hamkorlik sohasida raqobatbardoshligini oshirishga quyidagi maqsadli dasturni amalga oshirish yordam beradi: “2022-2025 yillarga mo‘ljallangan TKTIning xalqaro faoliyatini rivojlantirish” maqsadli dasturi.

Blok 4. “Tashkiliy, kadrlar va moliyaviy menejment”.

Blok vazifalarini amalga oshirish uchun mas'ul - rektor (tashkiliy boshqaruv va kadrlar bo‘limi), iqtisodiy va tashkiliy masalalar bo‘yicha prorektor (moliya-xo‘jalik faoliyati).

Blokning maqsadi TKTIning tashkiliy tuzilmasini takomillashtirish va boshqaruv va biznes jarayonlari samaradorligini oshirish; institutning ilmiy-tadqiqot, ta‘lim va innovatsion faoliyatning yangi chegaralariga chiqishini ta‘minlashga qodir bo‘lgan kadrlar va moliyaviy boshqaruvning yangi texnologiyalarini joriy etish; milliy ilmiy-tadqiqot instituti maqomida TKTIning barqaror ishlashi va o‘zini o‘zi rivojlantirish uchun moliyaviy asosni shakllantirish.

Maqsadli xususiyatlar:

– moslashuvchan boshqaruv tuzilmasi va qarorlar qabul qilishning kollegial shaklini rivojlantirish;

– institut, fakultet va kafedralarning institutning asosiy biznes bo‘linmalari sifatidagi yuksak ahamiyati;

– xalqaro muhitda ishlash tajribasiga ega boshqaruv xodimlari;

– samarali moliyaviy boshqaruv;

– resurslarni rivojlanishning ilg‘or yo‘nalishlariga jamlash;

– infratuzilmani rivojlantirishning xalqaro darajasi;

– moliya-xo‘jalik faoliyatini boshqarishning avtomatlashtirilgan axborot tizimidan samarali foydalanish.

Yuqoridagi maqsadga erishish uchun quyidagi **vazifalarni ustuvor tartibda hal qilish zarur:**

1) TKTIning bo‘limlari va tuzilmalarining mustaqilligi va tashabbuskorligini qo‘llab-quvvatlash, vakolat va mas‘uliyatni samarali taqsimlashni ta‘minlovchi tashkiliy-boshqaruv tuzilmasini optimallashtirish, institutning strategik maqsadlariga erishish uchun sa‘y-harakatlarni birlashtirish;

2) milliy va xorijiy institut reytinglarida yuqori darajadagi ta‘lim va TKTIning yetakchi mavqecini kafolatlaydigan institut sifat menejmenti tizimini uzluksiz takomillashtirishni ta‘minlash

3) xodimlarni boshqarish tizimini optimallashtirish; institut rahbariyatining kadrlar zaxirasini shakllantirish; Respublikamizning boshqa viloyatlaridan va xorijdan ham eng iqtidorli o‘z bitiruvchilarini hamda istiqbolli ilmiy-pedagogik xodimlarni TKTIning ishga jalb etish chora-tadbirlarini amalga oshirish;

4) mulkiy majmuadan foydalanish samaradorligini oshirish va institut hayotini infratuzilmaviy ta‘minlashning xalqaro darajasiga chiqish;

5) respublika va xorijiy manbalardan moliyaviy mablag‘larni jalb qilishning samarali ko‘p kanalli tizimini yaratish; byudjet va byudjetdan tashqari tushumlardan oqilona va samarali foydalanishni ta‘minlash.

Tadbir 4.1	Tadbir maqsadlari
Tashkiliy va boshqaruv tuzilmalarini optimallashtirish.	TKTIning strategik vazifalarini amalga oshirishda yuqori samaradorlikni ta'minlaydigan sharoitlar yaratish va uning imidjini yaxshilash uchun tuzilmalar, jarayonlar va boshqaruv uslubini takomillashtirish.
Asosiy dastur tadbirlari va loyihalari 4.1	
<p>4.1.1. Institutni boshqarishdagi ma'muriy va byurokratik to'siqlarni bartaraf etish va ularning kasbiy kompetensiyalarini rivojlantirish orqali institut ilmiy-tadqiqot, ta'lim va innovatsion faoliyatning yangi chegaralarini egallashini ta'minlashga qodir bo'lgan yuqori professional boshqaruv yadrosini, menejerlar jamoasini shakllantirish.</p> <p>4.1.2. Barcha manfaatdor shaxslar: hokimiyat, jamoatchilik, ish beruvchilar, ilmiy-pedagogik xodimlar va institut talabalarini keng jalb etgan holda boshqaruv organlari, ekspert va ishonchli tuzilmalarni shakllantirish.</p> <p>4.1.3. TKTI loyihalarni boshqarish markazining ustuvor va yangi rivojlanish yo'nalishlari bo'yicha loyihalarni kadrlar va resurslar bilan ta'minlash bo'yicha ishini kuchaytirish.</p> <p>4.1.4. TKTI rivojlanishining ustuvor yo'nalishlari bo'yicha Kengashlarning vakolatlarini kengaytirish, ularning har tomonlama muvozanatli rivojlanishini ta'minlash, ularning amalga oshirilishini qat'iy monitoring qilish va agar kerak bo'lsa, talab qilinmagan ta'lim dasturlari va raqobatbardosh bo'lmagan ilmiy yo'nalishlarni yopishni boshlash.</p> <p>4.1.5. TKTI da institut manfaatlarini himoya qilishga ko'maklashish uchun mo'ljallangan va potentsial sheriklar va investorlar sifatida qaraladigan bitiruvchilar uyushmasini tashkil etish.</p> <p>4.1.6. O'z-o'zini rivojlantirish mas'uliyat markazlari vazifasini bajaradigan institut tarkibiy bo'linmalarining avtonomiyasini oshirish.</p> <p>4.1.7. Axborot resurslarini rivojlantirish; barcha boshqaruv jarayonlarini reinjining va optimallashtirishga asoslangan yagona integratsiyalashgan axborot tizimini yaratish.</p> <p>4.1.8. Elektron hujjat aylanish tizimini ishlab chiqish.</p> <p>4.1.9. Institutning o'quv, ilmiy va innovatsion faoliyati sohasida institut ichidagi sifat menejmenti tizimini takomillashtirish.</p> <p>4.1.10. Korruptsiyaga qarshi kurashning mavjud tizimlarini rivojlantirish. korruptsiya ko'rinishlarining oldini olish.</p> <p>4.1.11. Institutning har bir xodimining o'z kasbiy faoliyatida mas'uliyatli va g'ayratli natijalarga erishishini ta'minlaydigan korporativ muhitni shakllantirish.</p>	
Tadbir 4.2	Tadbir maqsadlari
Kadrlar salohiyatini rivojlantirish.	Inson kapitalini shakllantirish va undan samarali foydalanishga qaratilgan kadrlar siyosatini amalga oshirish; katta tajribaga ega bo'lgan keksa avlod o'qituvchilari va yosh o'qituvchilar sonining maqbul nisbatiga erishish; ilmiy va pedagogik xodimlarning malaka darajasining doimiy o'sishini ta'minlash.
Asosiy dastur tadbirlari va loyihalari 4.2	
<p>4.2.1. Institut boshqaruvi uchun kadrlar zaxirasini shakllantirish va rahbarlik lavozimlariga mutaxassislarni jalb etish. yetakchi xorijiy va mahalliy muassasalar, ilmiy tashkilotlarda ish tajribasiga ega bo'lishi. "TKTI kadrlar zaxirasi" loyihasini amalga oshirish.</p> <p>4.2.2. Ilmiy-tadqiqot va innovatsion loyihalarni amalga oshirish uchun tashqi tashkilotlardan yosh olimlarni jalb qilish tizimini takomillashtirish, ilmiy-tadqiqot faoliyatida istiqbolli talabalarni, shuningdek, TKTI yosh olim va o'qituvchilarini qo'llab-quvvatlashning maxsus maqsadli dasturlari sonini kengaytirish.</p> <p>4.2.3. Ilmiy va ta'lim faoliyatida, institutni doimiy yoki vaqtincha boshqarishda ishtirok etish uchun olimlar, o'qituvchilar, biznes, akademik va tarmoq fanlarini TKTI ga taklif qilish amaliyotini kengaytirish.</p> <p>4.2.4. TKTI ning kadrlar siyosatini eng samarali ilmiy xodimlarni maqsadli qo'llab-quvvatlash, bo'sh lavozimlarni egallashda haqiqiy raqobatbardoshlik, kasbiy faoliyatning aniq natijalarini rag'batlantirish va boshqalar asosida amalga oshirish.</p> <p>4.2.5. Professor-o'qituvchilarning mehnatiga haq to'lashning yangi tizimini professor-o'qituvchilarning reytingidan kelib chiqqan holda va ish haqining sezilarli darajada farqlanishini nazarda tutgan holda joriy etish; "samarali shartnomalar" ga o'tish.</p>	

Tadbir 4.3	Tadbir maqsadlari
Mulk kompleksini rivojlantirish	Mulk kompleksini rivojlantirish. Mulkiy kompleksdan foydalanish samaradorligini oshirish va TKTI faoliyati davomida infratuzilmani qo'llab-quvvatlash uchun xalqaro sifat standartlarini joriy etish.
Asosiy dastur tadbirlari va loyihalari 4.3	
<p>4.3.1. Mulkni hisobga olishni takomillashtirish, undan foydalanish samaradorligini tahlil qilishning zamonaviy usullarini, shu jumladan ixtisoslashtirilgan dasturiy ta'minotni qo'llash orqali mulkiy kompleksni optimallashtirish.</p> <p>4.3.2. Har bir ob'ekt bo'yicha xarajatlarni hisobga olish tizimini takomillashtirish va xarajatlarni kamaytirish yoki bartaraf etish usullarini ishlab chiqish, ayniqsa qimmatli ko'char mulk va ko'chmas mulk ro'yxatlarini yangilash uchun ko'chmas mulk ob'ektlarini sertifikatlash.</p> <p>4.3.3. Samarali raqobat vositasi sifatida outsorsingni rivojlantirish orqali mulk majmuasidan foydalanish sifatini oshirish va xarajatlarni kamaytirish.</p> <p>4.3.4. "Mulkni boshqarish: oliy ta'lim muassasalari mulkini boshqarishni umumiy tashkil etish", "Talabalar shaharchasi iqtisodiyoti: samaradorlik, normalash va iqtisodiy model", "Uskunalar bo'limi: resurslardan foydalanish", "Samarali kampus: kampusdagi eng yaxshi jarayonlar", "Maqsadli dasturlarni amalga oshirish. Talabalar shaharchasini modernizatsiya qilish: davlat-xususiy sheriklik mexanizmi".</p> <p>4.3.5. TKTI infratuzilmasini rivojlantirish loyihalarini amalga oshirish samaradorligini baholash va oshirish</p> <p>4.3.6. TKTI infratuzilmaviy o'zgarishlarini yakunlash, uning global raqobatbardoshligini ta'minlash. TKTI infratuzilma ob'ektlariga (ijtimoiy va dam olish, madaniy va dam olish, tibbiy va boshqalar) talabning ortishi.</p>	
Tadbir 4.4	Tadbir maqsadlari
Moliyaviy-xo'jalik faoliyatini takomillashtirish.	TKTI faoliyati davomida resurs ta'minoti barqarorligi uchun shart-sharoitlarni yaratuvchi va byudjetdan mustaqil bozor moliyalashtirish manbalari hisobidan uning muvaffaqiyatli ishlashiga yordam beradigan barqaror moliyaviy tizimni yaratish.
Asosiy dastur tadbirlari va loyihalari 4.4	
<p>4.4.1. Pul mablag'larini jalb qilish imkoniyatlarini kengaytirish bo'yicha faoliyatni faollashtirish; ichki va tashqi manbalar hisobidan moliyaviy resurslarning ko'p xilma-xilligini ta'minlash.</p> <p>4.4.2. Moliyaviy faoliyatning maksimal samaradorligi uchun daromadlar va xarajatlarni boshqarishni optimallashtirish; moliyaviy-iqtisodiy jarayonlar bo'limida byudjetlashtirish tamoyillarini amalga oshirish.</p> <p>4.4.3. Moliyaviy rejalashtirish, hisob va nazoratni avtomatlashtirish.</p> <p>4.4.4. Soliq to'lovlarini optimallashtirish.</p> <p>4.4.5. Bitiruvchilar, strategik hamkorlar va homiylar bilan hamkorlik qilish uchun infratuzilmani shakllantirish, TKTI rivojlanishga ko'maklashish jamg'armasiga tushumlarning ko'payishini ta'minlash</p> <p>4.4.6. 2022-2025 yillarda TKTI rivojlanish dasturida ko'rsatilgan ko'rsatkichlarga erishishga yo'naltirilgan institut xodimlarini mehnatga haq to'lash tizimi va moddiy rag'batlantirish tizimini takomillashtirish</p> <p>4.4.7. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2021 yil 24 dekabrda 61-sonli qarori bilan taqdim etilgan imkoniyatlardan maksimal darajada foydalangan holda daromad keltiruvchi faoliyatdan TKTI daromadlarini oshirish, umuman mavjud va jalb qilingan mablag'larni boshqarish va tasarruf etishda mustaqillikni oshirish.</p> <p>4.4.8. Institutni rivojlantirish dasturlari doirasida TKTIning eng istiqbolli loyihalarini moliyalashtirish uchun shaxsiy investitsiya fondlarini shakllantirish.</p>	

Quyidagi maqsadli dastur va loyihalarni amalga oshirish 2022-2025 yillarda TKTIning tashkiliy, kadrlar va moliyaviy boshqaruv sohasida raqobatbardoshligini oshirishga xizmat qiladi:

- “Elektron institut 2022-2025 yillar” maqsadli dasturi; ·
- “2022-2025 yillarga mo‘ljallangan TKTIning kadrlar va kadrlar salohiyatini rivojlantirish” maqsadli dasturi;
- “2022-2025 yillarga mo‘ljallangan MS ISO 9001: 2008 bo‘yicha institutning ichki sifat menejmenti tizimi” maqsadli dasturi;
- “TKTI xodimlarini rag‘batlantirishning yangi modellarini ishlab chiqish” va “Yangi tashkiliy boshqaruv tuzilmasini ishlab chiqish va joriy etish” loyihalari; ·
- 2022-2025 yillarga mo‘ljallangan TKTIda korrupsiyaning oldini olish dasturi.

Blok 5. “Ijtimoiy rivojlanish va ta’lim faoliyati”.

Blok oldiga qo’yilgan vazifalarning bajarilishiga institutning yoshlar masalalari va ma’naviy-ma’rifiy ishlar bo’yicha birinchi prorektori mas’uldir.

Blokning maqsadi TKTI rivojlanishining ijtimoiy yo’naltirilgan turini samarali amalga oshirish, institutda qulay ijtimoiy va sog’liqni saqlash muhitini shakllantirish, inson salohiyatini ochish va yuqori hayot sifatini ta’minlash uchun shart-sharoitlarni yaratishdan iborat. talabalar, xodimlar va o’qituvchilar uchun TKTI talabalarini fuqarolik-vatanparvarlik va ma’naviy-axloqiy tarbiya tizimini takomillashtirish.

Maqsadli xususiyatlar:

- TKTI rivojlanishining ijtimoiy yo’naltirilgan turini samarali amalga oshirish;
- o’quv jarayonini, ijtimoiy sohani, sport-madaniy muhitni, TKTI axborot makonini imkoniyati cheklangan talabalarining imkoniyatlariga maksimal darajada moslashtirish;
- talabalarining o’zini o’zi boshqarishning samarali tizimi va rivojlangan nazorat tizimi;
- talabalarni vatanparvarlik ruhida va ma’naviy-axloqiy jihatdan tarbiyalash, yoshlarning intellektual, ijodiy va jismoniy rivojlanishi uchun shart-sharoitlarni yaratish, uning ilmiy-texnikaviy va ijodiy salohiyatini ro’yobga chiqarish;
- TKTI professor-o’qituvchilari va talabalarining ilmiy tadqiqot va innovatsion loyihalarni amalga oshirish uchun kasbiy tayyorgarligi va ilmiy tadqiqot madaniyatini rivojlantirish;
- TKTI xodimlari va talabalarini o’rtasida salomatlik va sog’lom turmush tarzi uchun barqaror motivatsiya; talabalar va ilmiy xodimlarning sportga bo’lgan ehtiyojlarini qondirish uchun sharoitlar mavjudligi, sog’lig’ini saqlash imkoniyati;
- korrupsiyaga qarshi kurashish, korrupsiya ko’rinishlarining oldini olish tizimini ishlab chiqish; institut va fakultetlarda korrupsiyaning oldini olish bo’yicha komissiyalarning mavjudligi;
- institut ommaviy axborot vositalarini rivojlantirish va internet-ko’rsatuvlar kanalini ochish orqali auditoriyani qamrab olish hududini kengaytirish;
- TKTI talabalarini, xodimlari va o’qituvchilari uchun yuqori yashash sharoiti.

Yuqoridagi maqsadga erishish uchun quyidagi **vazifalarni ustuvor tartibda hal qilish zarur:**

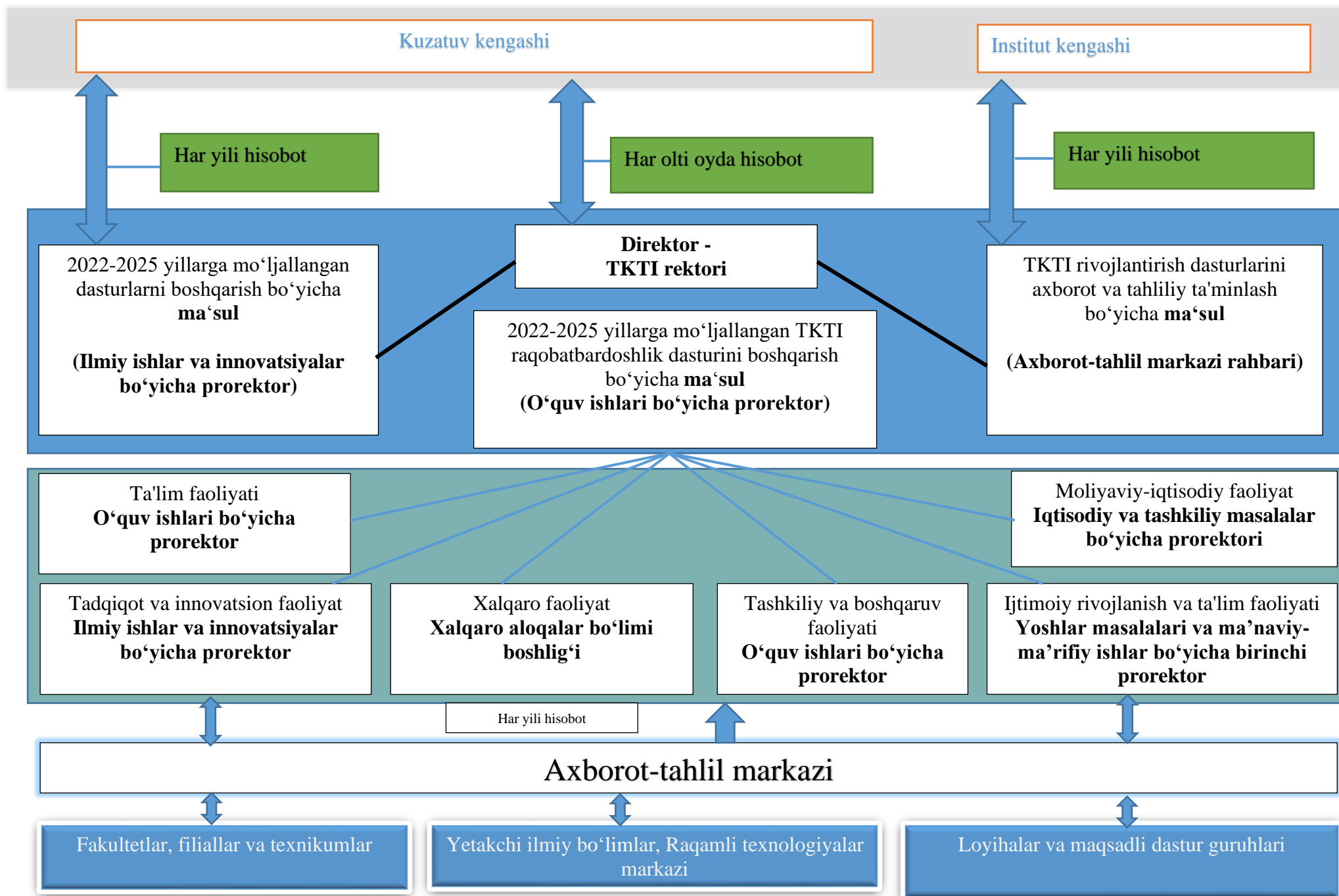
- 1) institut xodimlari va talabalarining turmush darajasi va ijtimoiy himoyasini oshirishni ta’minlash;
- 2) TKTI o’quv jarayoniga salomatlikni tejaydigan texnologiyalarni joriy etish va doimiy ravishda takomillashtirish, salomatlik va sog’lom turmush tarzi uchun barqaror motivatsiyani shakllantirish, institutda profilaktika va sog’lomlashtirish ishlarini rivojlantirish bo’yicha tadbirlarni muntazam ravishda amalga oshirish;
- 3) TKTI da nogironlar muammolariga nisbatan bag’rikeng jamoatchilik munosabatini shakllantirishni va nogiron o’quvchilar uchun arxitektura “barcha qulay muhit”ni yaratish
- 4) talabalarining ijtimoiy kompetensiyalari, axloqiy, ma’naviy va madaniy qadriyatlarini va ehtiyojlarini shakllantirish uchun maqbul shart-sharoitlarni yaratish; shaxsiy, ijodiy salohiyatini ro’yobga chiqarish;
- 5) talabalarining ijtimoiy ahamiyatga ega tashabbuslarini ilgari surish, talabalarining o’zini o’zi boshqarish tizimini takomillashtirish.;

Tadbir 5.1.	Tadbir maqsadlari
TKTI xodimlari va talabalarining turmush darajasini va ijtimoiy himoyasini oshirish.	Institut xodimlari va talabalar uchun qulay ijtimoiy himoyalangan muhitni yaratish; inson kapitali va ijtimoiy infratuzilmani rivojlantirish.
Asosiy tadbir dasturi va loyihasi 5.1	
<p>5.1.1. "Ijtimoiy paket" instituti dasturini ishlab chiqish va amalga oshirish.</p> <p>5.1.2. Talabalar, professor-o'qituvchilar va xodimlarning uy-joy masalalarini maqbul hal qilishga hissa qo'shish.</p> <p>5.1.3. Institut xodimlarining turli toifalarini moddiy rag'batlantirish va ijtimoiy qo'llab-quvvatlash tizimlarini ishlab chiqish, shu jumladan ish haqiga qo'shimchalar, pul to'lovlari va mukofotlarni tabaqalashtirilgan holda qo'llash orqali.</p> <p>5.1.4. Monitoringni amalga oshirish:</p> <ul style="list-style-type: none"> • talabalar, pedagogik xodimlar va xodimlarning ijtimoiy farovonligi; • institut bo'limlari tomonidan ko'rsatilayotgan xizmatlar sifati. 	
Tadbir 5.2	Tadbir maqsadlari
Institutning sog'liqni saqlashga yo'naltirilgan ta'lim tizimini rivojlantirish.	TKTI ta'lim tizimi sub'ektlarining sog'lig'ini saqlash va mustahkamlashni ta'minlaydigan predmetli-makonli muhitni yaratish.
Asosiy dastur tadbirlari va loyihalasi 5.2.	
<p>5.2.1. TKTI ta'lim tizimi sub'ektlari salomatligini diagnostika qilish va rehabilitatsiya qilishni tashkil etish.</p> <p>5.2.2. Sog'liqni saqlash va mustahkamlash muammolari bo'yicha axborot-ma'rifiy tadbirlarni tashkil etish, salomatlik madaniyati va alkogol, tamaki, giyohvandlik va zaharli moddalarni iste'mol qilishga salbiy munosabatni shakllantirish (Salomatlik kunlari, mavzuli tanlovlar, muhokama klublari va boshqalar).</p> <p>5.2.3. Talabalarining sportga bo'lgan ehtiyojlarini, sog'lig'ini saqlash imkoniyatlarini ro'yobga chiqarish uchun sharoit yaratish.</p> <p>5.2.4. Profilaktik va tuzatish-rehabilitatsiya tadbirlarini o'tkazish.</p> <p>5.2.5. TKTIning turli tuzilmalari tomonidan amalga oshirilayotgan sog'lomlashtirish va profilaktika ishlarini muvofiqlashtirish va samaradorligini oshirish.</p>	
Tadbir 5.3	Tadbir maqsadlari
Imkoniyati cheklangan o'quvchilar uchun "barcha qulay muhit"ni yaratish.	Imkoniyati cheklangan talabalarining TKTIning ta'lim dasturlari va xizmatlarida ishtirokini ta'minlash.
Asosiy dastur tadbirlari va loyihalari 5.3	
<p>5.3.1. Institutda imkoniyati cheklangan talabalar uchun arxitektura qulayligini yaratish.</p> <p>5.3.2. O'quv jarayonini, ijtimoiy va ijtimoiy sohalarini, sport va madaniy muhitni, institutning axborot makonini imkoniyati cheklangan talabalarining imkoniyatlariga moslashtirish.</p> <p>5.3.3. Shahar va respublika miqyosidagi sport turlari bo'yicha sport-ommaviy tadbirlarni o'quv - sport majmuasida muntazam ravishda o'tkazish;</p> <p>5.3.4. TKTI innovatsion zonasida nogironlar muammolarini hal qilishga qaratilgan ijtimoiy tadbirkorlikni rivojlantirish uchun shart-sharoitlarni amalga oshirish.</p>	
Tadbir 5.4	Tadbir maqsadlari
Ta'lim tizimini rivojlantirish.	TKTI talabalarida umumiy madaniy kompetensiyalarni, axloqiy, ma'naviy va fuqarolik qadriyatlarini shakllantirish; shaxsiy, ijodiy salohiyatini ro'yobga chiqarish; talabalarining o'zini o'zi boshqarish organlari faoliyatini takomillashtirish, talabalarining ijtimoiy ahamiyatga ega tashabbuslarini ilgari surish; TKTI korporativ madaniyatini rivojlantirish
Asosiy dastur tadbirlari va loyihalari 5.4	
<p>5.4.1. TKTI talabalarining ijtimoiy va shaxsiy ta'lim tizimini takomillashtirish</p> <p>5.4.2. Institutda o'quv jarayoniga zamonaviy texnologiyalarni joriy etish (loyiha texnologiyalari, axborot-kommunikatsiya texnologiyalari, dasturiy-maqsadli metod, ixtisoslashtirilgan treninglar).</p> <p>5.4.3. TKTI rivojlanishining dolzarb muammolarini hal qilishga qaratilgan uzoq muddatli loyihalarni ishlab chiqish va amalga oshirishga talaba yoshlarni jalb qilish.</p> <p>5.4.4. Repetitorlar instituti ish tizimini takomillashtirish.</p> <p>TKTI talabalar uyushmalari faoliyatini rivojlantirish, ta'lim muassasasini boshqarish jarayonida talabalar jamoat birlashmalarining rolini kuchaytirish.</p>	

DASTURNI BOSHQARISH VA UNI MOLIYAVIY QO‘LLAB-QUVVATLASH

Dastur TKTI Rivojlanish Dasturini Boshqarish Direksiyasi tomonidan boshqariladi. Direksiyaga institut rektori rahbarlik qiladi. Uning o‘rinbosarlari bor: 2022-2025 yillarga mo‘ljallangan va 2030 yilgacha bo‘lgan istiqbolga mo‘ljallangan jahonning yetakchi ilmiy-ta’lim markazlari orasida TKTI raqobatbardoshligi dasturini boshqarish (o‘quv ishlari bo‘yicha prorektor), 2022-2025 yillarga mo‘ljallangan TKTI rivojlantirish dasturini boshqarish bo‘yicha (vitse- Ilmiy-tadqiqot va innovatsion faoliyat rektori), TKTI rivojlantirish dasturlarini axborot-tahliliy ta'minlash bo‘yicha (TKTI Axborot-tahlil markazi rahbari).

Bo‘lim uchun mas’uliyat va dasturni amalga oshirish samaradorligini tahlil qilish: “O‘quv faoliyati” yo‘nalishi bo‘yicha – O‘quv ishlari bo‘yicha prorektor; “Tadqiqot va innovatsiyalar” yo‘nalishi bo‘yicha – Ilmiy ishlar va innovatsiyalar bo‘yicha prorektor; “Xalqaro faoliyat” yo‘nalishi bo‘yicha – Xalqaro aloqalar bo‘limi boshlig‘i; “Tashkiliy, kadrlar va moliya boshqaruvi” yo‘nalishi bo‘yicha – Iqtisodiy va tashkiliy masalalar bo‘yicha prorektor; “Ijtimoiy rivojlantirish va ma’rifiy faoliyat” yo‘nalishi bo‘yicha – Yoshlar masalalari va ma’naviy-ma’rifiy ishlar bo‘yicha birinchi prorektor

Yoʻnalishlar rahbarlari TKTI ni rivojlantirishning ustuvor yoʻnalishlari boʻyicha kengashlar bilan yaqin aloqada boʻlgan hududlar rahbarlari oʻz vakolatlari doirasida koʻp loyihalari boʻlimni taʼminlaydilar, loyiha guruhlarini yaratish, ularning ishlashi va oʻzaro hamkorligini, aniq maqsadli loyihalarni ishlab chiqish va amalga oshirishni tartibga soladilar. Har bir loyiha jamoasida loyiha vakolatiga ega boʻlgan loyiha menejeri mavjud: loyiha boshidan to oxirigacha boʻlgan barcha harakatlar uchun javobgardir. Uning vazifalariga loyiha kontseptsiyasi va maqsadlarini aniqlash, loyiha tuzilmasini shakllantirish, mutaxassislar oʻrtasida vazifalarni taqsimlash, ishlarni rejalashtirish va bajarishni tashkil etish, ijrochilarning harakatlarini muvofiqlashtirish kiradi. Jamoaning barcha aʼzolari va bu maqsadda ajratilgan barcha resurslar unga toʻliq boʻysunadi. Har bir yoʻnalish doirasidagi dasturiy tadbirlar va loyihalarni amalga oshirish samaradorligini baholash uning rahbari tomonidan har chorakda amalga oshiriladi. Baholash natijalariga koʻra TKTI Rivojlanish dasturlarini boshqarish direksiyasiga qisqacha hisobot taqdim etiladi, u oʻz navbatida Dasturni amalga oshirishning borishi toʻgʻrisida TKTI Ilmiy kengashiga hisobot beradi (har oltita oy) va Kuzatuv va Kuzatuv kengashlariga (yiliga bir marta).

Dasturning operativ monitoringi Axborot-tahlil markazi tomonidan amalga oshiriladi, uning asosiy vazifasi TKTI Rivojlanish dasturlarini boshqarish boshqarmasi ishini hujjatli, tashkiliy, maʼlumot-axborot, statistik, tahliliy va texnik taʼminlashdan iborat. 2022-2025 yillarda TKTI rivojlanishining asosiy koʻrsatkichlarining bajarilishini monitoring qilish masalalari boʻyicha Axborot-tahlil markazi 2022-2025 yillarda TKTI rivojlanish dasturi kotibiyati bilan fakultetlar dekanlari oʻrinbosarlari, ilmiy ishlar boʻyicha filiallar direktorlari yoki institutni rivojlantirish dasturlarini har bir tarkibiy boʻlinmada amalga oshirish jarayoni toʻgʻrisida maʼlumot toʻplash va taqdim etish uchun masʼul boʻlgan boshqa shaxslar bilan yaqindan hamkorlik qiladi

2022-2025-yillarda va 2030-yilgacha boʻlgan davrda ilmiy-taʼlim markazlari oʻrtasida TKTI ning raqobatbardoshligini oshirish dasturi bloklari oʻrtasida institutning jamlanma byudjeti va nobyudjet mablagʻlarini taqsimlash, uning TKTI rivojlanish dasturlarini boshqarish daromadi milliy va xorijiy manbalar mablagʻlarini jalb qilishning koʻp kanalli tizimi orqali amalga oshiriladi. Shu bilan birga, “moliyalashtirish kanali” bir hil moliyalashtirish manbalari guruhini anglatadi.

DASTURNI TAJROQ ETTIRISHNING KUTILGAN NATIJALARI VA XAVFLARI

2022-2025 yillarga va 2030 yilgacha bo'lgan davrga mo'ljallangan TKTIning jahonning yetakchi ilmiy va ta'lim markazlari orasida raqobatbardoshligini oshirish dasturini amalga oshirish jarayonida erishilgan eng muhim natijalarga quyidagilar kiradi:

- keng xalqaro aloqalarga ega bo'lgan O'zbekistondagi tadbirkorlik turidagi yetakchi ilmiy-tadqiqot muassasasi sifatida TKTi mavqeini mustahkamlash, uning jahon ta'lim va ilmiy-texnika makonida ilmiy obro'-e'tiborining izchil o'sishini hamda global tadqiqot kun tartibiga yuqori darajada integratsiyalashuvini ta'minlash;

- O'zbekiston Respublikasining ijtimoiy-iqtisodiy makoniga to'liq integratsiyalashuvi; viloyatni ta'minlash maqsadida institutning ta'lim strategiyasini amalga oshirishda yetakchi mintaqaviy hududiy-ishlab chiqarish klasterlarini (kon-metallurgiya, mashinasozlik, agrosanoat, qurilish va biotibbiyot) innovatsion rivojlantirish ehtiyojlarini hisobga olgan holda kerakli kadrlar resurslari;

- TKTIda yangi raqobatbardosh ta'lim dasturlarini yaratishga mamlakat va hududlar ish beruvchilarini jalb qilish tizimini shakllantirish; O'zbekiston iqtisodiyotining yuqori texnologiyali tarmoqlari korxonalari bilan tuzilgan shartnomalar bo'yicha professional kadrlarni maqsadli tayyorlashni amalga oshirish;

- talabalar va ilmiy-pedagogik xodimlarning xalqaro va ichki akademik harakatchanligining yuqori hajmiga erishish, shu jumladan TKTIda xorijiy va mahalliy institutlar va ilmiy tashkilotlar bilan qo'shma ta'lim dasturlari mavjudligi;

- O'zbekistonda oliy ta'limning xalqaro ta'lim xizmatlari bozorida jozibadorligi va raqobatbardoshligini oshirish, shu jumladan professional kadrlar tayyorlashda attestatsiya, akkreditatsiya va sertifikatlashtirishning xalqaro miqyosiga o'tish hamda ingliz tilida amalga oshirilayotgan ta'lim dasturlari sonini ko'paytirish;

- institut olimlarining ilmiy-tadqiqot faoliyatini rivojlantirish, ularni nashr etish, patent-ixtirochilik, ko'rgazma va grant faoliyatini oshirish;

- TKTIning ilmiy an'analari va korporativ qadriyatlarini saqlash, mavjud ilmiy maktablar va yo'nalishlarni rivojlantirish va shakllantirish; global tadqiqot kun tartibi doirasida qo'shma fundamental va amaliy tadqiqotlarni amalga oshirish uchun xalqaro tadqiqot guruhlari va konsorsiumlarni yaratish;

- O'zbekiston ilmiy-tadqiqot sohasida jahon miqyosidagi kadrlar va resurs bazasiga ega bo'lgan va MDHning yetakchi davlatlari bilan amaliy kimyoviy va eng yangi neft va gazni qayta ishlash texnologiyalari, shuningdek, oziq-ovqat muhandisligi sohasida ilmiy-texnik tenglikni ta'minlashga qodir bo'lgan institutning kamida uchta ilmiy-tadqiqot markazi va laboratoriyalarini muvaffaqiyatli joylashtirish;

- moliyaviy resurslarni jalb etishning ko'p kanalli tizimini yaratish va tadbirkorlik instituti modelini joriy etish orqali ilmiy-tadqiqot va ishlanmalarga yo'naltiriladigan institutning byudjetdan tashqari manbalaridan mablag'larning o'sishi.

- institutning kichik ilm-fanni talab qiluvchi markazlardan joriy etish zonasida innovatsion tadbirkorlik sub'ektlari sonini ko'paytirish va shu orqali respublikada yangi ish o'rinlarini yaratishga ko'maklashish;

- samarali milliy innovatsion tizimni yaratishga munosib hissa qo'shish; TKTIning innovatsion texnologiyalar markazi sifatida yakuniy shakllantirish;

- institutlarni boshqarish tizimlarini markazsizlashtirish va demokratlashtirish; O'z-o'zini rivojlantiruvchi mas'uliyat markazlari sifatida faoliyat yurituvchi TKTi bo'limlari va tuzilmalarining yuqori mustaqilligi va tashabbuskorligi;

- kadrlar zaxirasini rivojlantirish va boshqaruv jamoasini yangilash; O'zbekistonning yetakchi

xorijiy muassasa va ilmiy tashkilotlarida bevosita ishlayotgan mutaxassislarni rahbarlik lavozimlariga jalb etish;

- respublikada qulay ijtimoiy va salomatlikni tejaydigan muhitni shakllantirishga, shu jumladan, ilmiy-tadqiqot ishlari natijalari asosida muhandislik savodxonligi va elektron davlat xizmatlaridan foydalanish darajasini oshirishga hissa qo'shish orqali ta'minlash; innovatsion-intellektual tizimlarni shakllantirish.

2022-2025-yillarda va 2030-yilgacha bo'lgan davrda jahonning yetakchi ilmiy-ta'lim markazlari orasida TKTI raqobatbardoshligini oshirish dasturini muvaffaqiyatli amalga oshirish mumkin bo'lgan xatarlarni va tizimli va maqsadli chora-tadbirlar asosida ularga o'z vaqtida qarshi turish muhimligini aniq tushunishni talab qiladi. Xatarlarni yuzaga kelish doirasiga qarab ikkita asosiy guruhga bo'lish mumkin: TKTIning ichki muhitida yuzaga keladigan ichki xavflar va institutdan tashqarida yuzaga keladigan, lekin uning faoliyatiga bevosita ta'sir ko'rsatishga qodir bo'lgan tashqi xavflar.

Ichki xatarlarga dastur rahbarlari va ijrochilarining faoliyatiga, jamoadagi ijtimoiy - psixologik iqlimga va tashkiliy madaniyatga bevosita bog'liq bo'lgan xatarlar kiradi. Ichki xatarlar orasida tashkiliy, boshqaruv va moliyaviy xatarlarni alohida ta'kidlash kerak.

Tashkiliy va boshqaruv xatarlariga quyidagilar kiradi:

- dastur faoliyatini zarur kadrlar, infratuzilma va axborot resurslari bilan yetarli darajada ta'minlanmaganligi

- mas'ul dastur ishtirokchilarining past ijro intizomi;

- Dastur tadbirlarini amalga oshirishni ta'minlaydigan hujjatlarni o'z vaqtida ishlab chiqilmaganligi, muvofiqlashtirmaganligi va qabul qilinmaganligi;

- dasturni amalga oshirishning tashqi xatarlari yuzaga kelganda uni boshqarishda etarli darajada samaradorlik yo'q.

Moliyaviy tavakkalchiliklar Dasturni amalga oshirish uchun mablag'larning yetishmasligi, TKTI ixtiyorida bo'lgan mablag'larning samarasiz sarflanishi, yakka tartibdagi maqsadli dasturlar va loyihalar byudjetining noto'g'ri hisob-kitoblar tufayli ortiqcha sarflanishi, ishlarning kechikishi, va boshqalar.

Dasturlarni amalga oshirishda ichki xavflarning namoyon bo'lishi va ta'sirini minimallashtirish uchun quyidagi choralar ko'rilishi kerak:

- dasturiy-maqsadli rejalashtirish, matritsa va loyihalarni boshqarishning zamonaviy texnologiyalaridan faol foydalanish hisobiga TKTIning strategik vazifalarini amalga oshirishda yuqori samaradorlikni ta'minlaydigan shart-sharoitlarni yaratish uchun tuzilmalar, jarayonlar va boshqaruv uslubini takomillashtirish;

- inson kapitalini shakllantirish va undan samarali foydalanishga qaratilgan kadrlar siyosatini amalga oshirish; institutni rivojlantirishga kadrlarni jalb qilish; TKTI xodimlarining malaka darajasining doimiy o'sishini ta'minlash, shu jumladan yuqori malakali kadrlar zaxirasini shakllantirish doirasida.

- Dasturni amalga oshirishni rejalashtirish va dastur tadbirlarining bajarilishini tezkor monitoring qilish, so'ngra dasturni amalga oshirishning joriy natijalarini institut veb-saytida va institut vakillari va keng jamoatchilik ishtirokidagi turli uchrashuvlar doirasida ommaviy ravishda taqdim etish;

- qayta aloqa tizimining samaradorligini oshirish va dasturni amalga oshirishning yillik rejalarini o'z vaqtida yangilash, shu jumladan dastur tadbirlarining kutilayotgan natijalarini saqlab qolgan holda rejalashtirilgan tadbirlarning tarkibi va muddatlariga tuzatish kiritish.

Tashqi xatarlarga ijtimoiy-siyosiy, iqtisodiy (shu jumladan valyuta va narxlar, masalan, ta'lim va boshqa TKTI xizmatlari narxlarining o'zgarishi bilan bog'liq) va iqtisodiyotning beqarorligi, qonunchilikning kutilmagan o'zgarishi, tabiiy ofatlar natijasida yuzaga kelishi mumkin bo'lgan boshqa xatarlar kiradi. Tashqi xatarlar, albatta, qo'shni mamlakatlarning respublika bilan chegaradosh

mintaqalarida keskinlik va beqarorlikning kuchayishi tufayli dunyodagi murakkab geosiyosiy vaziyatni o'z ichiga oladi.

Dasturni amalga oshirishning eng muhim tashqi xatarlari qatorida, TKTIning pullik xizmatlaridan tushadigan daromadlarining kamayishi tufayli rivojlanish resurslarining mumkin bo'lgan tanqisligini ta'kidlash kerak:

- ta'lim sohasida - noqulay bozor sharoitlari va ta'lim xizmatlari bozorida raqobatning kuchayishi tufayli;

- ilmiy-tadqiqot sohasida-shartnoma asosida amalga oshiriladigan ilmiy-tadqiqot ishlari hajmining pasayishi va korxonalar byudjetlarida tushadigan daromadlar-TKTI ilmiy-tadqiqot ishlarining potentsial mijozlari tufayli.

2022-2025 yillarga mo'ljallangan va 2030 yilgacha bo'lgan davrda jahonning yetakchi ilmiy va ta'lim markazlari o'rtasida TKTI raqobatbardoshligini oshirish dasturini amalga oshirishga tashqi xatarlarning ta'sirini minimallashtirish bo'yicha chora-tadbirlar kompleksi quyidagilarni o'z ichiga oladi:

- tashqi muhitni muntazam monitoring qilish, shu jumladan prognoz qilinishi mumkin bo'lgan tashqi xavflarni tahlil qilish: ularning yuzaga kelishidan mumkin bo'lgan zararni minimallashtirish uchun xalqaro vaziyatning keskinlashishi, asosiy bozorlarda raqobatning kuchayishi, narxlar va valyuta kurslarining o'zgarishi va boshqalar;

- respublika va hududiy davlat hokimiyati organlari bilan hamkorlik aloqalarini mustahkamlash, zarur hollarda TKTI rivojlanishini qo'llab-quvvatlash uchun qo'shimcha imkoniyatlardan foydalanish.

- TKTI abituriyentlari bozorining geografik parametrlarini, birinchi navbatda, chet ellik talabalarning ko'payishi hisobiga yanada kengaytirish;

- kichik fanni talab qiladigan markazlardan TKTI ni joriy etish zonasini izchil kengaytirish va ularning barqaror rivojlanishi va foyda olishiga har tomonlama yordam berish;

- TKTI boshqaruv ierarxiyasining barcha darajalarida samarali moliyaviy boshqaruv, resurslarni tejash mafkurasi va amaliyotini joriy etish.

Umuman olganda, salbiy hodisalarni tahliliy prognozlash va ularni bartaraf etish bo'yicha o'z vaqtida himoya choralari Dasturini amalga oshirish uchun mas'ul shaxslar tomonidan qabul qilinishi bilan tashqi xavflarning ta'siri minimallashtiriladi.

INSTITUT 2030 YILDA

2025-yilgacha dunyoning yetakchi ilmiy-ta'lim markazlari o'rtasida raqobatbardoshlikni oshirish bo'yicha TKTI dasturini amalga oshirishning asosiy ajralmas samarasi institutning O'zbekistonning eng yaxshi 10 ta oliy o'quv yurtlari guruhiga kirishi (5-10-o'rin) va uning global institut sifatidagi mavqeini mustahkamlash bo'ladi:

- ta'lim va ilmiy-texnikaviy xizmatlarning xalqaro bozorida, shuningdek, ilg'or bilimlarni yaratish va tarqatish sohasida muvaffaqiyatli raqobat uchun yuqori intellektual salohiyatga ega jahon darajasidagi institut;

- ta'limning yangi sifatiga erishish va iqtisodiyotni modernizatsiya qilish uchun innovatsion muhitni shakllantirish orqali mamlakat va mintaqa taraqqiyotini ta'minlaydigan oliy kasbiy ta'lim tizimida strategik o'zgarishlar tashabbuskori faoliyat tuzilmalari, ishlab chiqarish va ma'naviy sohada yangi sifat, "o'zgarish agenti")

- ta'lim tizimi sub'ektlari va ilmiy tashkilotlar, davlat hokimiyati organlari, moliya institutlari va biznes tuzilmalari o'rtasidagi loyihalarning o'zaro hamkorligi integratori;

- O'zbekiston oliy ta'lim muassasalarining oliy va oliy o'quv yurtidan keyingi ta'lim tizimini rivojlantirishning asosiy yo'nalishlari, umummilliy ta'lim, ilmiy, innovatsion va madaniy dasturlar va loyihalarni amalga oshirish bo'yicha o'zaro hamkorlik koordinatori

- milliy madaniyatni saqlash va rivojlantirishda etakchi, mamlakatning ta'lim, ilmiy-texnik va ijtimoiy-madaniy makonida madaniyatni shakllantiruvchi asosiy element;

- ta'lim, iqtisodiyot va ijtimoiy sohani innovatsion rivojlantirish katalizatori, mintaqaning ma'naviy va madaniy rivojlanish markazi